

Keliais Klausimais

1). Karių ėmimas karo tarnybon

Nepaslaptis, kad JAV tremtinius šaukia karo tarnybon. Be jokių ceremonijų, be atsiklausimo ar nori, jos ar ne. Nenori, nešdinkis iš Amerikos, arba neturėsi teisės joje gauti privilegijų pilietybei. Reiškia kalba trumpa ir mūsų vyrų panaudojimas patrankų mėšai labai realus. Bet tenka pagalvoti giliau ir šį tą pasakyti.

Kai kas pasakys, ką tu čia pelė prieš katę padarysi? Tu neturi namų, neturi turtų, neturi užtarėjų, kaip groja ir šok. Bet visiems turėtų būti lygiai suprantama, kad Lietuva tėra kelių milijonų tauta ir ji trokšta vėl keltis Laisvam gyvenimui. O gi Amerika pripažįsta jos laisvę, kelius kartus pasisakė, kad Lietuva jos pagalba bus atstatyta, tai pagaliau, kam dar ginčytis, ar eiti jos kariuomenėn, ar ne. Tačiau mes turime daug apviltų prizadų, jei ne Jaltos, San Francisco deklaracijos, gal tukstančiai Lietuvos žmonių butų per ugnį ir karo frontus veržesį į vakarus. Taip ir šių pažadų negalime vien betikėti. Mums jau reikia realių dokumentų, kad eina į karo sukurių vyrų gintų ne tik JAV ir kitų tautų Laisvę, o ir Lietuvos. Reikėtų mūsų ALTui, VLIKui ir kitiems pajudinti šį reikalą. Ką gali pavienis tautietis padaryti, jei mūsų diplomatai jos tuo reikalu mažiau kreipia į tai dėmesį. Jei taip jau pasiduodame, kai eina gyvybės įstatymas pavojų, neklausia kas esi ir ko troški, tai lygiai taip pat ir gyvenime tegu nedrįsta ar gėdinasi klausti įvairus darbo jėgos telkėjai, ar esi pilietis? Į karo tarnybą patekti tereikia vos šešių mėnesių, o piliečiu pasidaryti 5 metų! Eikime, karo tarnybą atsakyti mums butų didelė negarbė, bet užtai turėtų būti ir aišku už kokių tikslus turime paaukoti savo gyvybes ir visas kančias?

2). Lietuvi, kas esi?

Kai pasišneki su žmogumi kuris yra visai kitokio ištikinimo ar partijos, tuoj susidarai išvados ir nuomones ne tik apie jį, o ir jo organizacijas. Kartais aštriais žodžiais tenka pasisakyti, nes tai neleidžia tautinė ambicija ir mūsų pareiga. Toliau, kai opomentą suvirškinai, klausai kas tu esi? Taip, greitai atsako, kad aš lietuvis ir nuo seno gerbiu ar negerbiu kas yra lietuviška. Vienas dedas labai didelis žmogus, tokiame ir pasaulio atsiradimo problema išprendžiama keliais žodžiais, kitas Lietuvos nelaimę džiaugiasi, kad ji tapo išblaškyta, trečias tremtinius vadina visokiais šmeižto vardais. Susidarai vaizdą, kad tik tie individai vieni yra Saliamono galvomis, išmintingi, kas prieš juos ir neriamie komunizmo idėjos, yra "kraugerys". Tačiau Amerika yra Laisvės kraštas, tą laisvę

IŠ KOREJOS KARO

Raudonieji kinai pradėjo puolimą Korėjoje buvo pralaužę Sąjungininkų pozicijas, ir net keliose vietose perėję 38 paralelę. Bet pirmieji laimėjimai greit pasibaigė. Sąjungininkai sudarė smugį po smugio ir raudonieji turėdami didžiausius nuostolius pradėjo trauktis, o Sąjungininkai, išnaudodami pasisekimą, lipė ant kulni ir nedavė susikoncentruoti ne tik naujiems puolimams, bet ir gynimuisi. Jau Sąjungininkų daliniai vėl perėję 38 paralelę ir skuba atskirti raudonųjų apie 60,000 karių kurie buvo priveržę giliau į Sąjungininkų linijas. Raudonesiems prasisiveržti visi keliai yra užkirsti. Vien dar bando kovoti, bet jau masėmis pradeda pasiduoti į nelaisvę.

Hwachon ir Tnje, S. Korėjos miestai, jau pateko į Sąjungininkų rankas.

8-sios armijos vadas gen. Van Fleet kalbėdamasis su

EISENHOWER BELGIJOJ

Generolas Dwight D. Eisenhower neseniai lankėsi Beauvechain Oro Stoty Belgijoje. Šioji yra svarbiausia Belgijos Oro Jėgų stotis, todėl Vakarinės Europos Apgynimo Jėgų aukščiausias komandierius su jaja susidomavęs.

kiekvienas džiaugiasi. Todėl ji yra ir apsaugota. Kas ją pažeidžia, gali gauti už groty. Bet šiuo momentu eina klausimas, lietuvi, broli kas esi, kai tu kalbi Lietuvos kalba, kai tu ateini į lietuvišką draugiją, kuri yra komunizmo ideologijoj paremta? Ar tu tikisi iš komunistų laikraščių, iš jų radijo pusvalandžių, organizacijų laimėti sau smugį, kuris neužilgo ateis? Ar tau lietuvi, senasis ateivi mielesnė komunistų gauja, negu pati Lietuva ir jos broliai išmėtyti po platų pasaulį. Ar gi džiaugiesi, kada tu esi ubagas ir tau brolis meta akmenį? Laikas butų suprausti, kad lietuvis esi ir todėl neteršk nei savo nei kitų lizdo. Laikas atmerkti akis, nes liudininkų ir faktų yra daug. Lietuvi nesidėk su komunizmu — nes jis yra nelaimė!

korrespondentais pareiškė, kad jo armija nesustos prie 38 paralelės. Jis visis priešas visur ir jį naikins, kol šis bus visiškai pralaužtas.

Su Sąjungininkų laimėjimais, Švedų sostinėje pilna gaudų, kad Sovietų Rusija dedanti pastangas Korėjos karui baigti. Sovietų pasiūlymai esą jau perduoti vakarams. Švedų vyriausybė šių gaudų nei paneigia nei patvirtina.

Bet yra ir kitų šaltinių, kurie teigia, kad sąjungininkai irgi turi savo taikos planą. Jų svarbiausias punktas, tai visos Korėjos suvienijimas ir pastovios vyriausybės višai Korėjai sudarymo.

Tačiau Pietų Korėjos vyriausybė girdėdama tuos gaudus, jau yra pareiškusi ultimatumą draugams ir priešams. Ji užakcentavo, kad prieš pavasarinę ofensivą esanti palaužta ir dabar nėra pagrindo nusileisti, ar eiti į kompromisą pirmiau, negu priešas bus išvytas iš Korėjos ir kraštas suvienytas.

Pirmiau Britų vyriausybė darė spaudimą į Amerikos prezidentą, kad Korėjos karą lokalizuotų. Dalinai jai pasisekė, nes gen. MacArthur planas buvo atmestas — nepulta militarinių bazių kaip pačioj Kinijojej taip ir Mandžiurijoje, o pats vyr. Korėjos vadas gen. MacArthuras iš pareigų pašalintas. Tačiau Amerikos vyriausybė antrąjį Britų siūlymą, — Formosa atiduoti kinų komunistams ir juos įsileisti į Jungt. Tautas, kol kas yra atmetusi.

Amerikos vyriausybė turėtų daugiau žiūrėti savų interesų negu Britų. Juk visiems nepaslaptis, kad Britai nors dalinai susiaurino prekybą su Raudonąja Kinija, bet galutinai nenutrau-

HOOVER ir BARUCH

NEW YORK—Herbert C. Hoover (kairėj) mūsų vienintelis gyvas eks-prezidentas ir Bernard Baruch, kurs buvo patarėjas del daug prezidentų kalbsi laikė puotos.

Anglija Praregi

Britai aviacijos vyriausioju vadu—ministru paskyrė maršalą Basil Embry. Naujasis ministras jau antrojo pasaulinio karo metu kaip aviatorius, ypatingai pasižymėjo. Jis buvo patekęs net 3 kartus į nacių rankas, bet vis laimingai pasprukdavo. Pagaliau už Basil Embry galvą buvo paskirta net premija -17,000. Bet ir tas nieko negelbėjo.

Tenka priminti, kad Basil Embry yra anglų protestantų dvasininko sunus. Tačiau jau 11-jo pasaulinio karo metu perėjo į katalikų tikėjimą ir kad jis toks yra nesislėpia.

Reikia manyti, kad maršalas Basil Embry naujose pareigose Britų aviacijoje, padarys daugiau naujenybių ir pakels į aukštesnį lygį.

Ir ar nekeista, kad su Raud. Kinija kariaujama, norima laimėti karą, gi biznieriiai teikia visas medžiagas, kurios atkreipiamos prieš pačius Britus ir kitus sąjungininkus.

Juo Amerika grieščiau laikysis, mažiau pasiduos Britų įtakai, greičiau laimės netik karą Korėjoje, bet ir su Sovietų Rusija visai kitos kalbos bus. Sovietų Rusija nerizikuos liesti Amerikos.

KLAUS KREMLIAUS AR NORI MINISTERIŲ KONFERENCIJOS

PARYZIUS, geg. 30.—Po šešias - dešimts trijų sesijų, Suvienuytų Valstijų, Prancuzijos ir Britanijos atstovai pavaduotojai nutarė sužinoti iš Sovietų vyriausybės ar tikrai Maskva nori keturių jėgų ministerių konferencijos. Vakarinės jėgos formališkai pasiūlys Sov. Rusijai, kad diena būtų paskirta užsienio ministrų konferencijai Washington, laike paskutinių dešimts dienų liepos mėnesį. Bus paminėta, kad jau aptarta kas bus atei-

ty svarstoma ir nelaukiant kada galutinai bus susitarkyta visuose punktuose, reikia nustatyti dieną ir vietą Konferencijai. Šioji informacija bus suteikta sovietų vyriausybei, dvejomis notomis. Viena nota siunčiama kabeliu į Maskvą per Washington, Londono ir Paryžiaus atstovus Kremlinui. Antroji nota bus įteikta Andrei A. Gromyko laike pavaduotojų atstovų susirinkimo penktadienį po pietų.

Vergų Stovyklos Sov. Rusijoje

Bruselyje vyksta visuomenės teismas, susidedas iš įvairių tautų atstovų. Jau apklausti 25 liudytojai, iš kurių net 13 yra rusai, visi laimingai pabėgę ir už Geležinės Uždangos ir Stalino vergų stovyklų. Liudytojai po priesaika papasakojo nepaprastai baisių dalykų iš Sovietų Rusijos vergų stovyklų gyvenimo.

Vienas liudytojas tvirtino, kad visi vokiečių nelaisvėje buvę Sovietų Rusijos kariai, karui pasibaigus, iš Vokietijos kaip tik buvo paimti, tai tuoj ir išgabenti į Sovietų Rusiją koncentracijos stovyklas. Mat rusai bijojo, kad belaisvei sugrįžę į namus nepapasakotų gyventojams apie Europą ir joje matytas laisvės bei gyvenimą.

Sovietų Rusija kaltina buv. prancuzų komunistas David Ronsset, kuris yra buvęs ir Hitlerio koncentracijos stovykloje. Bet jis yra pergyvenęs bolševikinį režimą, ir dabar žino, kas tai yra komunistinis rojus.

Teismo sprendimo paskelbimo laukiama birželio mėn. pirmomis dienomis.

Partizanai Lietuvoje Likvidavo Polit. Tardytoja

Iš Maskvos į Lietuvą buvęs atsiųstas Bronius Bodeka, kaip aukščiausias NKVD (MVD) politinis tardytojas. Bet 1951 m. kovo 29 d. per Vilniaus radio buvo pranešta, kad kovo 28 d. mirė Bronius Bodeka, LTSR Gen. prokuroro pavaduotojas. Gautomis žiniomis, 1951 m. kovo 23 d. Bodeka vykdamas automobiliu iš N. Vilnios į Vilnių buvo pašautas ir be sąmonės rastas automobilyje. Kartu dingę svarbi politinė — tardomoji medžiaga, kurią su savimi vežėsi Bodeka.

Tai patvirtinimas, kad Lietuvoje dar veikia pagrindis. Tačiau smulkiau aiškinti ir

Sukilimas Slovakijoje

Daily Telegraph praneša, kad Slovakijoje ėjusios labai didelės kautynės tarp reguliarios čekų kariuomenės ir slovakų partizanų. Kovojančiai partizanai esą antikomunistiniai slovakai. Jie palaiką ryšį su Vyr. Slovakų Išlaisvinimo Komitetu ir Ukrainos pogrindžio armija. Slovakų partizanų, aktyviai veikiančių, jau esą apie 5,000.

Ukrainiečiai, veikiantieji pogrindyje, tvirtina, kad ukrainiečiai palaiko ryšius su pagrindžio kovotojais Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Čekijoje, Slovakijoje ir Gudijoje. Nežiurint Sovietų Rusijos NKVD veikimo ir žiauriausių persekiojimų, kalbamų pavergtų valstybių pogrindžio nuslopinti negali. Jis veikia ir tiki, kad ateis diena ir žiaurusis komunistinis režimas subirės. Tada vėl saulėtai vienodai visiems savo spindulius žers, ką šiandieną taip trukdo bolševikinio rojaus nešėjai.

Achesonas Ir Geležinė Uždanga

Per Voice of Amerika transliacija, buvo perskaitytas D. Acheson atsišaukimas į gruzinus, raginant juos nuversti Stalino režimą ir prisijungti prie laisvųjų tautų. Achesonas pažadėjo gruzinams pranešti apie viską, ką nuo jų slepia komunistai.

FORMASOS vyriausybė skelbia, kad Peipinge Raudonieji kinai žudo tukstančius kiniečių, kuriuos itaria kontrevoliucionieriais. Tai noras įbauginti kinus, kad akla pasiduotų komunistiniam režimui.

visas aplinkybes nušviesti šiandieną dar negalima, nes tai būtų meškos pasitarnavimas likusiems Lietuvoje tautiečiams. Tačiau ateis laikas, kada bus galima, tada bus paduotos visos įvykio aplinkybės bei smulkmenos.

RADIO OPERATORKA

WASHINGTON, D. C. — Kada buvo Valstybinė Radio Sistemos kontrolės stotis atidaryta Pentagon name, Mary M. Laffer buvo prie radio aparato, ir žiuri kaip ji perduoda žinias: majoras generolas F. L. Ankenbrandt, oro jėgos susisiekimų direktorius; majoras generolas S. B. Akin, Armijos vyriausias signalų karininkas; Oro Jėgos sekretorius Thomas K. Finletter.

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

DU REIKŠMINGI LAIŠKAI

Prieš 7 šimtus metų Lietuvos Valstybės kurėjas Mindaugas, kartu su savo šeima ir skaitlingu lietuvių būriu, priėmė krikšto sakramentą, o Popiežius Inocentas IV savo raštu, datuotu 1251 metų liepos 17 dieną, reišė Apaštalo Sosto džiaugsmą dėl to svarbaus įvykio, laimino pradėtąjį Lietuvos krikščioninimo darbą, davė pirmąjį Vyskupą tam darbui tęsti. Tuo būdu Mindaugas įsijungė su visa tauta į Katalikų Bažnyčią, į krikščioniškųjų tautų šeimą, į vakarų kultūros sritį.

Keičiantis istorijos įvykiams, Lietuvių tauta daug šimtmečių budėjo ir kovojo dėl savo politinės ir kultūrinės laisvės, tarp čiaugsmų ir skausmų eidama savo paskyrimo kelius.

Šiandien tauta kenčia skaudžius nelaisvės vargus. Tačiau negalima vistik nepaminėti anos svarbios 7 šimtų metų sukakties.

Džiaugiuosi galėdamas tos sukakties proga reikšti ir siūsti Lietuvos Diplomatijos šefo adresu jubiliejinio sveikinimo žodį ir kartu, kaip Vasario 16-tos Akto signataras, pareikšti pakartotinai tvirtiausią įsitikinimą ir gyvą tikėjimą kad:

Jei mes visi eisim išvien ir, drauge su kitomis laisvę mylinčiomis tautomis, su tikru pasiryžimu nuolat budėsim tautos sargyboje ir darysim visą kas galima jos išlaisvinimui, Lietuva, Dievui padedant, bus vėl laisva ir galės atlikti jai Providencijos skirtą uždavinį bei misiją žmonijos istorijoje.

Ta proga malonėkite, Ekscelecija, priimti gilios pagarbos reiškimą.
PREL. K. ŠAULYS
Lugano, 1951. 5. 8.

Jūsų Prakilnybe,

Didžiai Gerbiamas Kunige Prelate, Lietuvos diplomatinės tarnybos vardu širdingai dėkoju Tamsai už sveikinimą, kurį teikėsi atsiųsti ryšy su Mindaugo krikšto septynių šimtų metų sukaktuvėmis. Didis Lietuvos Karaliaus sprendimas, Popiežiaus Inocento IV palaimintas, yra vienas reikšmingiausių mūsų istorijos įvykių. Jis sudarė tikrąjį krikščioniškios eros Lietuvos pradžią. Surišdamas Lietuvą su Katalikų Bažnyčia ir vakarų kultūros pasauliu, Mindaugas nustatė kelią, kuriuo mūsų tauta ėjo septynių amžių ir tebeina po šiai dieną.

Atkakli ir sunki kova, kurią tauta veda dabar prieš sovietų okupaciją ir nežmonišką ateistinę bolševikų santvarką, kova už nepriklausomybės atstatymą, už savo tikėjimą ir tautinę kultūrą liudija, jog Lietuva yra pasiryžusi savo istoriniame kelyje pasilikti.

Prisidedamas prie Tamstos nuomonės dėl šios svarbios — krikščionybės įvedimo Lietuvoje — sukakties minėjimo, aš tikiuos, kad visur, kur lietuviai gali laisvai reikšti savo tautinius ir religinius jausmus, jie švęs tą sukaktį taip pat iškilmingai, kaip Romos lietuviai, kurie kartu su Lietuvos Vyskupais ją užvakar šventė.

Sveikindamas Tamstą kaip Vasario 16-osios Akto signatarą, prašau tikėti, kad labai branginu Tamstos adresuotus man žodžius. Aš irgi esu giliai įsitikinęs, jog lietuvių tauta, vieninai siekdama nepriklausomybės atstatymą ir bendradarbiaudama su kitomis, jai draugingomis tautomis, Dievui padedant, sovietų jungu nusikratys.

Prašau priimti, Kunige Prelate, mano visados labai gilios pagarbos žodžius.

S. Lozoraitis, Lietuvos Diplomatijos šefas
Roma, 1951. 5. 15.

BALTIMORE, MD.

Tradicinis Lietuvių Ažuolo Aplankymas

Sekmadienį, gegužės 27 dieną, Baltimorės Lietuvių Draugijų Taryba rengia tradicines ceremonijas prie Lietuvių Ažuolo, Annapolis, Md. Garbės svečių bus valstijos gubernatoriūs Theodore R. R. McKeldin. Vėliau grįžus į Baltimorę, Lietuvių salėje, 851 Hollins gatvės, bus suruošti iškilmingi pietūs.

PHILADELPHIA, PA. IŠ SPAUDOS SKITIES

Paskiausioje laidoje: "Knygų Lentinos", plunksnos garšaus bibliografo, Aleksandro Ružancavo buvo tilpęs ilgas straipsnis apie lenkų karių knygynus Vilniuje. Kiek vėliau, lenkiškame vertime, dals to straipsnio tilpo vietiniame lenkų savaitrašty: "Wwiazda". O dabar — gegužiaus 27-me laidoje tas straipsnis tilpo ištisas lenkų didžiuliam savaitrašty: "Amerika Echo".

J. A. VALSTYBĖSE

Lietuvių kalba aukštojo mokykloj. Nuo 1945 m. Vašingtone veikia "The Polycultural Institution of America". Institutas yra išsivystę iš slavų kalbų mokyklos, o dabar išplėstas į antropologinių ir lingvistikinių studijų institutą.

Be kitų dalykų, čia dėstoma ir lietuvių kalba, ir net ji gali būti pagrindiniu studijų dalyku.

Lietuvių kalbos ir kultūros dėstytoja šiame institute yra Natalija Paramskas, gimusi Charkove, Rusijoje, savo studijas baigusi Kauno ir Vilniaus universitete 1939 metais.

"Draugo", Amerikos lietuvių laikraščio, žiniomis, prie VLIKo vykdomosios tarybos esą numatyta įsteigti referenturas Klaipėdos krašto ir Vilniaus sričių reikalams. Klaipėdos krašto referenturą kandidatūrai minimas D. M. Brakas, buvęs Lietuvos Prekybos instituto Klaipėdoje ir Šiauliuose lektorius.

Dailininkas V. Ignatavičius su šeima atvykęs iš Vokietijos apsigyveno Chicagoje. Dirbdamas fizinį darbą jis visdėlto randa laiko ir jėgų dirbti savo srity. Jis yra 1949 metais baigęs Freiburgo Vokietijoje, Meno Akademiją. Jaunas tapytojas rodo nuoseklų ieškojimą savito išreiškimo.

Naujorke įsteigtas Lietuvių Žurnalistų Sąjungos skyrius, nes pati sąjunga dar neatgaivinta. O ji galėtų būti atgaivinta JAV, nes čia apsigyveno daugumas jos narių ir valdybos dalis. Naujorko skyriaus valdybon išrinkta: p. Urbonas, Graižiušas, Naujokaitis, Petrėnas ir Šalčius.

Kun. A. Sabaliauskas, Venecuelos lietuvių kapelionas, buvo atvykęs į JAV. Jis Chicagoje viešėjo apie porą mėnesių.

Dr. Domas Jasaitis, buvęs Vokietijoje Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas, atvykęs į Ameriką apsigyveno Columbus mieste, Ohio valstybėje ir gavo darbo šv. Antano ligoninėje.

Dain. A. Jakutis, dainavęs Los Angeles Grand operos chore, atvykęs į New Yorką išlaikė bandomuosius egzaminus į Metropolitan operos chorą.

Negrai Smaugė Prof. V. Biržiška

Naktį, balandžio 8 d., prof. Viktorui Biržiškai grįžtant namo Cermak Rd., Chicagoje, užpuolė jį du negrai. Vienas sugriebė profesorių už gerklės ir stipriai jį laikė, o kitas, františkai apsirėngęs, peiliu perpjovė kišeninę piniginę, išėmė iš ten visus, net smulkius pinigus, paėmė dar kitą piniginę su 11 dolerių, kišeninį peilį, šukas, pradėta cigarečių dėžutė ir laikrodį. Nuostolių padaryta 50 dolerių. Baigė plėšimą negrai norėjo profesorių įsitraukti į čia pat stovintį automobilį. Bet profesorius pasipriešino, tada vienas negrų pamojo ranka, o kitas atleido profesoriaus gerklę ir abu pasišalino.

V. VOKIETIJOJ

Dr. Vydunas, mūsų žymusis rašytojas, dabar gyvena britų zonoje, savo gimimo dieną kovo 22 d. gavo iš viso pasaulio daug nuoširdžių sveikinimų ir dovanų.

HANNOVERIS

Hannoverio Stoecken priemiestyje esanti "ACCU" pabaltiečių stovykla bene bus seniausia Vokietijoje stovykla, kur dar gyvena lietuvių. Dar prieš Vokietijos kapituliaciją ten buvo patalpinti Continental fabrike dirbantieji lietuviai. Šiuo metu stovykloje liko 88 tautiečiai. Bendruomenės reikalus tvarko apylinkės valdyba, kurios pirmininkas yra Šukys. Bendruomenės kasą tvarko Mikšius.

Pereitų metų viduryje išemigravus į J. A. Valstybes kapelionui kun. Ruokiui, kuris kelis metus iš eilės su didele meile globojo savo parapijiečius, pasigendama lietuviškų pamaldų.

OLDENBURG'as Wehnen, prie Oldenburgo, lietuvių stovykla yra labar skaičiumi didžiausia visoje Vokietijoje. Taipogi tai vienintelė tautinė stovykla, vien tik lietuvių gyvenama. Jų šiuo metu yra 550. Stovyklos komendantas Breuer, vokietis, ilgus metus gyveno J. A. Valstybėse, Cleveland'e yra labai palankus lietuviams ir nuoširdžiai bendradarbiauja su stovyklos komitetu. Komiteto pirmininkas energingas visuomeninkas Vl. Narbutas. Veikia vaikų darželis ir 8-nių metų pradžios mokykla. Vokiečiai kolkas dar apmoka 4 mokytojus. Gražiai buvo paminėta vasario 16-toji. Minėjimo aprašymai tilpo keliuose vokiečių laikraščiuose. Wehnen jaunimas kelis kartus buvo aplankęs netoliese esančią senelių prieglaudą, kur yra 90 lietuvių senelių ir palinksmo senelius tautiniais šokiais ir dainomis. Stovykloje taip pat veikia lietuviškas kooperatyvas ir svetainė.

Montevideo

PAGERBTUVĖS Š. m. balandžio 2 d. Urugvajaus Lietuvių Bendruomenės pirmininkas ir "LAIKO" garbės leidėjas kun. kleb. Stan. Grigaliūnas atžymėjo savo 24 metų kunigystės sukaktuves. Pamaldose dalyvavo nemažas parapijiečių skaičius, kurių tarpe matėsi ir lietuvių. Solenizantą pasveikinti ir pasidžiaugti jo nuveiktais darbais vidurdienį atvyko lietuvių būrelis, vadovaujamas Gerb. T. Mikalausko S. J. Pagerbtuvės praėjo gražioj nuotakoje, lietuviškos plokštelių muzikos aiduose. Šia proga reikia pastebėti, kad bene didžiausią Urugvajuje lituanistikos diskoteką turi Gerb. kun. kleb. Grigaliūnas.

Pobuvio dalyviai išsiskirstė pakelta nuotaika ir pasiryžę ateinančių metų šią dieną — 25 metų kun. kleb. Grigaliūno kunigystės jubiliejų, — atšvęsti plačia programa.

— Urugvajuje nusiskundžiama, kad esą labai sunku gauti lietuviškų knygų. Visos leidyklos, kurios leidžia knygas Amerikoje ir kituose kraštuose, ten nesuñiančios savo leidinių.

KANADA

Pirmas šiomet įsteigtas laikraštis pasirodė Rodney mieste Kanadoje. Tai yra "Mūsų Dienos", krikščioniškos minties (evangelikų) laikraštėlis. Išėina kiekvieną penktadienį. Leidžia "Rutos" leidykla, kuri pr. metais leido "Skautų Aida", o redaguoja buv. "S. Aido" redaktorius P. E. Enskaitis. Savaitraštis mažo formato.

— Šachmatininkas I. Žalys žada dalyvauti Montrealio pirmenybėse ir ginti pernai laimėtą Montrealio meistrerio titulą.

— Žymusis mūsų grafikas prof. Telesforas Valius Kanados grafikų sąjungos yra pakviestas dalyvauti Kanados meno apžvalginėje parodoje, kuri ruošiamą kovo balandžio mėnesiais.

— Iš Švedijos į Kanadą atvyko statybos inž. I. Maleška su žmona ir dviem vaikais. Švedijoje, sako, belikę tik 200 lietuvių. Daugelis bėga ne ieškodami geresnių gyvenimo sąlygų, bet bijodami galimos Rusijos okupacijos.

— "Tėviškės Žiburiai" Kanados lietuvių savaitraštis, redaguojamas prof. A. Šapokos, pradėjus jį spausdinti nuosavoje spaustuvėje, dėl aiškaus šrifto ir gražios laikraščio formos, turi didelį pasisekimą. Kasdien į administraciją atplaukia nemažas skaičius naujų prenumeratorių tiek iš Kanados tiek iš kitų lietuviškų vietovių.

— "The Telegram", Toronto laikraštis įdėjo pasikalbėjimą su lietuvių, lenkų, ukrainiečių atstovais. Ta proga buvo patalpinta ir prof. A. Šapokos fotografija.

"Help Free Lithuania"

Paskutiniu metu mūsų kolonijose yra pradėta platinti atvirutė su Vyties Kryžium ir žodžiais "Help Free Lithuania". Antroj pusėj yra parašyta: "Please help in any way you can to restore freedom to Lithuania post cards, 2735 W. 43 St., Chicago 32, Ill.

Ši atvirutė atkreips dėmesį amerikiečių, nes tokiu būdu ir padės Lietuvos išlaisvinimui. Daug žodžių prikalbėjom, bet šio žygio nebandėm. Todėl, kiekvieną lietuvių koloniją šių atvirutė turi išplatinti kuo daugiau. Lietuviai kviečiami užsisiųsti šias atvirutes ir platinti virš minėtų adresu. Reikia visomis priemonėmis skelbti laisvės obalsį.

J. Jakubauskas

Doncasterio Lietuviai

Jei kada, keliaudami York-shire, patektumėte į Doncasterį, tai žinokite, kad esate anglies kasyklų srity. Jei mesite žvilgsnį į apylinkę, tai pamatysite rukstančius dumstraukius ir aukštai besisukančių kasyklų liftų ratus. Šioje srity, giliai žemėje dirba ne mažas lietuvių būrys.

Daugiausia jauni vyrai, daugelis buvę kariai, gyvenimo ir kovų užgrūdinti kaip plienas, pasirengę Lietuvos laisvės kovose. Kaip gerai jie sugyvena? Reikia pasidžiaugti ne tik jų gražiu sugyvenimu, bet ir dideliu tautiniu susipratimu. Jie skaito ne tik "B. Lietuvį", bet išsirašo daug lietuviškų leidinių iš kitų kraštų. Pasigendama tik lietuviškų knygų.

Beveik visi yra DBLS nariai ir Lietuvių Namų akcininkai. Į DBLS pirmininko p. Bajorino papildomą akcijų pirkimo paraginimą, visi mieliai atsiliepi ir skirtą akcijų kiekį tuojau išpirko.

Norėtusi, kad šis mūsų jaunimo elitas netrukus išsvystų nepriklausomą Lietuvą.

DBLS skyrius įkurtas 1950 m. liepos 15 d., tuomet Bradfordo DBLS Apygardos Valdybos sekretoriaus mokytojo Jono Jokubkos pastangomis. Steigiamajame susirinkime atsilankė tik 6. Skyriaus valdybon išrinkta: pirm. — Vl. Janušauskas, sekr. — A. Trinskis ir ižd. — J. Rutkauskas.

Tų pačių metų rugsėjo mėn. skyriaus padidėjo iki 14 narių, o šiuo laiku jis turi 24. Praeitais metais buvo 8 visuotini susirinkimai. Atrodo, kad narių skaičius dar padidės, dėl to ir skyriaus veikla pagyvės.

EUROPA

Nuo praeitų metų gaunamuose iš Lenkijos laiškuose pastebimas aiškus Lenkijos gyventojų nuotaikos pakeitėjimas. Rašoma atsargiau ir mažiau.

Pastaruju metu, atrodo, del galimo konflikto tarp vakarų ir rytų, Lenkijoje imama perkrauti piliečių sąžinė, kitaip sakant eina valymas. Vėl imama reikalauti Lietuvoje gyvenusių piliečių registruotis MVD skyriuose, kur jie suimami ir prievarta siunčiami Lietuvon, neva del lietuviškų darbo rankų stokos Lietuvoje. Galimas dalykas, kas išvežamieji nugalbami žymiai toliau, kur karui besiruošiantiems bolševikams reikalingos darbo jėgos dar labiau. Toks trėmimas Lietuvon ar kur kitur ima kelti ir tų Lietuvos piliečių nerimą, kurie 1945 metais legaliai repatriavo Lenkijon, nes laukiama, kad ir jie bus tardyti ir tremiami.

Julius Smetona išlaikė valstybinius advokato egzaminus ir įsigijo advokato teises Clevelande.

AMERIKOS LIETUVIS

V. M. KLAUSUTIS

Mūsų Dienų Ivykiai

"APVALYMAS" KOMPARTIJOS

Lietuvoje ir kituose kraštuose Rytų Europos Nauji "Apvalymai" Kompartijos Vadų ir Nauji Tremimai Iyvyko.

Komunistų "žemės rojuje" neviskas tvarkoje. Kremliaus valdovų pareigūnai ir kompartija tankiai buna "apvalomais" organais. Mums nenuaujieta tankūs "apvalymai" kompartijos narių, per 30 metų buvo vedami "apsivalymai" nuo neištikimų kompartijos narių ir komisarių, svarba gludi tame, kad neištikimybė yra ir, kad greta neištikimybės komunistinė tvarka (politinė ir ekonominė) lygiai žalinga komunistiškiems kraštams ir jų valdovams. Už kiekvieną nepasisekimą komunistinės santvarkos nukenčia komisariai ir kompartijos nariai, buna įtariamai ir išmetami iš kompartijos, baudžiami įkalnimu ir ištrėmimu. Tokių politinių ir ekonominių tragedijų daug pergyvena kompartijos vadai ir nariai kaltinami už nepavykimą pasiekti penkmečio plane numatytų normų, arba, fabriko ar ukio gamyboje nepasisekimus.

Tankiai buna kaltinimų motyvai už nepasisekimą nelajalumo ir nekompetentiškumo pagrindu primesti komisarams ir kompartijos nariams. Taip dabar yra ne tikai Rusijoje, bet visuose rusų komunistų valdomuose kraštuose rytų Europoje. Pastaruoju laiku įvykdinti "apsivalymai" Baltijos, Balkanų kraštuose ir Vengrijoje bei Lenkijoje ryškiai rodo rusų valdovų politinius motyvus sujungtus su ekonominių motyvų kaltinimais. Pagal mūsų krašto spaudos žinias gautas iš anos pusės geležinės uždangos (komunistiškų šaltinių—aut.) daug kompartijos vadų pašalinta ir areštuota rytų Europos kraštuose kaip neištikimų ir nekompetentiškų, neatlikusių jiems skirtų pareigų sąryšyje su vykdoma ukio kolektivizacija, kuri davė didelius nuostolius ir nepasisekimus ukio pramonėje.

Kolukų pertvarkymą vykdamą pagal Kremliaus planą gautas nepasisekimas Baltijos kraštuose skaudžiai palietęs šių kraštų žmonių ukinį gyvenimą. Kaip pranešimai skelbia, ukininkai neturi sėklų apšėjimui laukų, neturi reikiamų padarų ir gyvulių, žodžiu, stinga ne tikai sėklų, bet ir maisto visam krašte—Lietuvoje, žmonės badauja. Badas išsukia žmonių reakcija, pasekmės buna skandalingos: visi nepatenkinti gyvenimo sąlygomis įtariamai netištikimybėje ir ištrėmiami į Sibirą kaip kompartijos neprieteliai. Trėmimai įvykdinti bal. mėn., tukstančiai žmonių išvežta į Sibiro koncentracijas. Tokia padėtis yra Baltijos kraštuose ir mūsų rytų žemėje—Lietuvoje, taipgi, Balkanų kraštuose, žodžiu, visoje rytų Europoje maskolių ir komunistų valdomoje.

Daug kompartijos vadų ir komisarių nukentėjo kartu su žmonėmis. Svarbiausia, kad kompartijos "apvalymas" vykdomas daugumoje ne rusiškuose kraštuose, kaip pranešimas sako (žiūrėk New York Times iš 22 d. gegužės—aut.), bet rusų užimtuose kraštuose. Kaukazo pavergtų tautų "respublikose", Mongolijoje, Ukrainoje, Moldovijoje, padaryti "apvalymai" ir daug kompartijos vadų ir komisarių pašalinta nuo pareigų ir iš kompartijos. Iš pranešimų gaunam suprasti, kad viršminėtų kraštų žmonės ir kai kurie kompartijos vadai (ne rusai) įtariamai ir kaltinami, tremiami į koncentracijas.

Lietuvoje du žymūs kompartijos vadai—komisarai, atseit, LKC k-to nariai, ėjusieji kompartijos sekretorių pareigas, Edvardas Osarskis ir D. Šupnikov, spėjama, kad pastarasis rusas, tapo pašalinti iš kompartijos ir jų likimas bus tokis kai jų buvusių pavaldinių. Šniečkus buvo kritikuojamas ir kaltinamas, bet šį kartą jis paliko savo vietoje, kaip pranešimas skelbia davinis sukrėtimų LKC K-te. Kadangi šios žinios pasiekė vakarų pasaulį iš komunistiškų šaltinių per Čekoslovakiją ir Lenkiją, tatau aišku, kad visoje rytų Europoje padėtis politinė ir ukinė labai kritiška.

KOMUNIZMAS IR VERGIJA, BADAS EINA KARTU

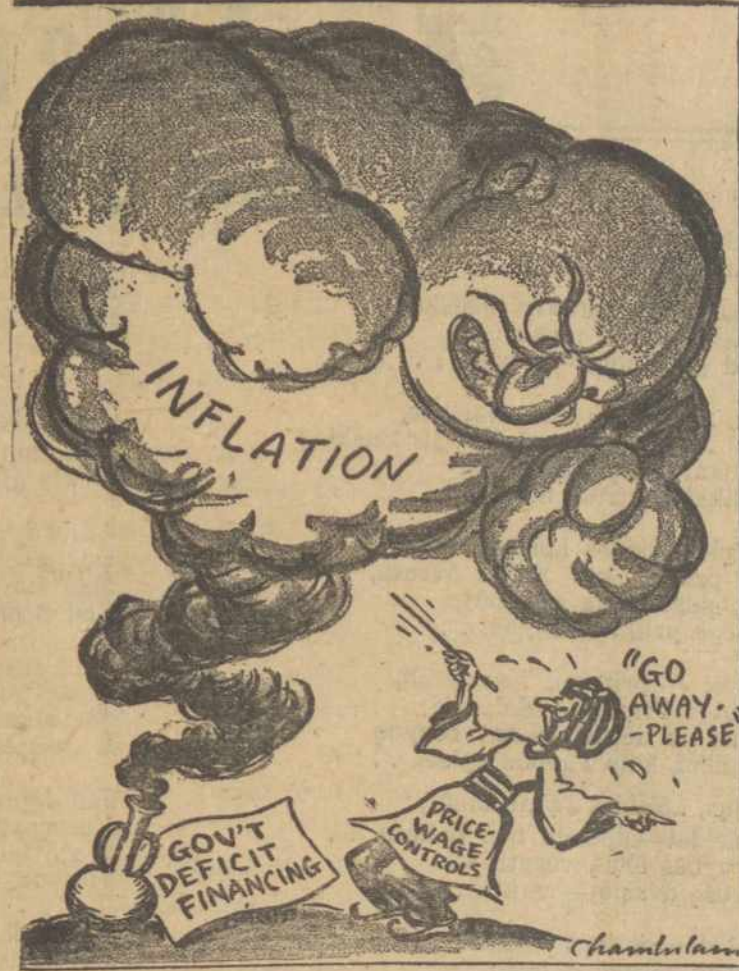
Kremliaus valdovų komunizmas neša politinę vergiją, ekonomiską skurdą, darbą ir kasdieninį pavojų piliečiams ir komisarams. Kremliaus valdovai visuomet rado pateisinimus komunistinių politiškių ir ukiskų reformų nepasisekimų, visados buvo kaltinami piliečiai ir komisariai už nepasisekimus, niekad Kremliaus valdovai nerado priežasties pačiame komunizme, jo sistemoje. Dabartiniai kompartijos "apvalymai" ir praėityje buvo iš priežasties įtarimų pareigų neatlikime, arba, sabotavime komunistinės santvarkos.

Po 30 metų Rusijos komunistinė santvarka nedavė "žemės rojaus" rusams, neduoda ir rusų pavergtų tautų žmonėms. Komunizmas neša žmonijai politinę ir ekonominę vergiją, skurdą, badą, persekiojimus ir įtarimus nelajalumo ir nusikaltimų. Šie faktai tiek ryškūs ir aiškūs, šimtais kartų ryškiai įrodyti. Visa komunistinės santvarkos ekonomija remiasi ant vergų sunkaus darbo—milijonų žmonių dirbančiųjų priverstinuosius darbus kaip politiškių nusikaltėlių. Jie dirba tikai už gabalą duonos ir lėktę sriubos be jokių riebalų. Jei ne šie milijonai vergų rusiško, komunizmo ekonomija senai būtų visiškai sugriuvusi.

Žmonės dirbantieji fabrikuose, kaip statistinės žinios sako, uždirba mažai, jų gyvenimas skurdus. Ukinių gyvenimas dar skurdesnis, badas ir vargas visus spaudžia. Darbininkas turi dirbti 3½ valandų už 1 kil. žuvies nupirkimą, 6 valandas už kil. mėsos nupirkimą, visą mėnesį turi dirbti už 1 eilutės kostiumo nupirkimą, 2/3 mėnesio dirba už poros batų nupirkimą. Šie faktai mums žinomi iš pateiktųjų statistikų paimtų iš Sovietų oficialių valdžios įstaigų. Iš to aišku kaip komunistiškas "žemės rojus" atrodo ekonomiskai, žinome ką komunizmas davė politiskai—terorą ir Sibiro koncentracijos kalėjimą. O vis dar atsiranda žmonių, kurie mano, kad rusiškas komunizmas turi ką bendro su Karl Markso komunizmu.

IŠTIKIMYBĖS IR ŠIRDIES BALSAS

Netenka abejoti, kad daug rusų ir rytų Europos žmonių, kurie tikėjosi sulaukti geresnių laikų komunizmui įsigalėjus, dabar labai apsvylė. Nenuostabu, kad daug komunistų yra Kremliaus imperijoje, kurie dar visiškai nenužmoginti, kurių žmoniškumo jausmai tebėra gyvi, kurie girdi savo širdies balsą, tokie tankiai nejučiomis sudreba ir suabejoja, kritiškai vertina žiaurųjų sadistiškąjį komunizmą matydami ką komunizmas neša žmonijai. Rasiame daugelį komunistų, kurie esa komunistais, nes kitos išeities jiems nėra. Bet tokie komunistai negali pasipriešinti Kremliaus valdovų valiai ir vykdomai santvarkai. Šie komunistai buna aukos Staliniškojo komunizmo, kaltinami už nelajalumą, nekompetentiškumą ir nukrypimą nuo komunistinės idėjos ir tvarkos linijos, jie šalunami iš kompartijos ir atsirada Sibire su kitais nelaimin

STAMBIEJI SOVIETŲ ŠNIPAI

Ryšium su Amerikoje įvykusia Sovietų Rusijos labai stambių šnipų byla, p. S.V. neseniai priminė Sovietinio spionažo faktus ir ne priklausomose Lietuvoje. Jis kaip pavyzdį, paminėjo vieną stambiausią sovietinių šnipų, gen. Klesčinskį. Šis žmogus buvo kilęs iš Rusijos gilumos ir į Lietuvos kariuomenę pateko grįždamas iš vokiečių nelaisvės. Tai buvo po 1918 m. Netrukus jis buvo pakeltas į generolo laipsnį ir paskirtas kariuomenės štabo viršininku. Pasibaigus nepriklausomybės kovoms, 1924 m., gen. Klesčinskis buvo iš kariuomenės paleistas. Jam padovanota netoli Kaino ukis ir paskirta pensija penki ar šeši šimtai litų mėnesiui.

Aišku, kad budamas atsargoje gen. Klesčinskis, kaip buvęs štabo virškas ir toliau palaikė ryšius su mūsų kariškiais ir todėl visos kariuomenės paslaptys jam buvo žinomos.

Sovietų atstovybė Lietuvoje turėjo savo rumus Kaune Laisvės Al. Ten gyveno visi tos atstovybės tarnautojai. Komunistų partija Lietuvoje veikė slaptai, tačiau turėjo glaudžius ryšius su sovietų atstovybe. Todėl Lietuvos saugumo organų buvo stropiai sekamas ne tik nelegalios Lietuvos komunistų partijos veikimas, bet lygiai ir sovietų atstovybės tarnautojų ryšys su Lietuvos komunistais.

1927 m. pavasarį įvyko neįtikėtinas dalykas. Vieną vėlų ir tamsų vakarą Lietuvos politinės policijos agentai, nusekė paskui vieną sovietų atstovybės tarnautoją, pastebėjo, kad tas Nemuno pakrantėje susitikęs pasikalbėjo su tulu asmeniu. Agentai dabar savo dėmesį nukreipė į naujai sutiktąjį. Eidami įkandin, didžiausiam nustebėjimui, jie įsitikino kad jų sekamas asmuo iejo į gen. Klesčinskio butą.

gais vergais komunizmo.

Lietuva išgyveno po komunistine santvarka (įskaitant pirmąją rusų okupaciją) 9 metų laikotarpį, pergyveno bausius trėmimus ir kalinimus bei žudymus kasmetą, pergyveno kompartijos "apvalymą" 15 kartų! Daug įstojusį į kompartiją ir dirbusių kompartijai, persekiojusį savo brolius ir seseris, trėmusių lietuvius į Sibirą, dabar tie mūsų tautos išgamos—komunistai jau randasi kartu su jų ištrėmiais broliais ir seserimis Sibire. Ir kol komunizmas viešpataus mūsų tėvų krašte ir kituose rytų Europos kraštuose, tol tų kraštų žmonės ir komunistai bus aukos nežmoniško, sadistiško komunizmo.

Apie tai agentai pranešė. Pradžioje net nenorėta agentams patikėti, nes gen. Klesčinskio asmenybė buvo pakankamai populiari ir net menkiausias įtarimo šešėlis, atrodė, jai nepritiko. Tačiau dėl visa ko gen. Klesčinskis ir jo butas buvo paimita sekima. Tokiu būdu buvo visai tikrai patirta, kad gen. Klesčinskis palaiko slaptus ryšius su sov. ambasada. Tų pačių metų vieną vėlų gegužės vakarą, kai į gen. Klesčinskio butą įėjo vienas sovietų ambasados tarnautojas, ten pat atsirado ir mūsų saugumo organų pareigūnai. Jų akivaizdoje gen. Klesčinskis mirtinai pabalė, o sovietų atstovybės tarnautojui iš rankų iškrito 12 pusk. Klesčinskio raštas pranešimas apie Lietuvos kariuomenės ir valstybės padėtį. Pranešimas buvo pasirašytas "Ivanov 12". Taigi, aiškus įrodymas, kad gen. Klesčinskis—sovietų šnipas. Sovietų atstovybės tarnautojas, dėl diplomatinės neliečiamybės nebuvo sulaikytas, tačiau jau sekančią dieną iš Lietuvos jis dingo.

Gen. Klesčinko bylą sprendė karo lauko teismas, pirmininkaujamas gen. Ladygos. Teismo sprendimas—mirties bausmė, sušaudant. Kitos negalėjo būti, nes, jei už krašto išdavimą mirtimi baudžiami eiliniai kareiviai, juo labiau savo veiksmų pasekmes galėjo žinoti toks asmuo, kaip buv. generalinio štabo viršininkas. Teismo metu Klesčinskis tiesinosi, kad sovietai jį privertė taip daryti, grasindami represijomis prieš jo Rusijoje likusios šeimos narius bei gimines.

Taip baigė savo gyvenimą vienas žymiausių N. Lietuvos šnipų, tokia niekšybe atsilyginęs mūsų Lietuvai už suteiktą jam prieglobstį ir garbę.

L. LYNAS

KO SIEKIA STALINAS?

Kad viso pasaulio komunistai didžiausiu balsu šaukia prieš Amerikos kišimasi į kitų tautų reikalus, tai tas žinoma ne tik eiliniam piliečiui, bet ir vargiai begalinčiam peržengti slenkstį senelėi ar dedukai. Tačiau kad patys komunistai visą laiką organizuoja savo penktąją koloną svetimuose kraštuose, kursto ir organizuoja sukilimus prieš kitų valstybių valdžias, stengiasi pakeisti tų valstybių santvarką ir užnerti joms ant sprando komunistinį režimą, tai dar nevisi tiki. Dar yra žmonių, kurie negali suprasti, kad komunistai vieną kalbėtų, o visai atvirkščiai darytų. Ar gi esą galima, kad komunistai šaukiantieji nusiginkluoti, uždrausti vartoti atominę bombą, net ją visai sunaikinti darytų tai priešingai?

Reikia pripažinti, kad gyvenime tikrenybėje ir yra taip. Ne tas pirmas rėkia kurį muša, bet tas rėkia kuris muša. Taip ir Sovietų Rusija, kuri šaukia pasaulį nusiginkluoti, ji pati savo žmones marina badu, bet visas valstybės lėšas sukiaša apsiginklavimui ir išlaikymą didžiausios pasaulyje kariuomenės. Ji tiki, kad ateis diena, kada penktosios kolonos dirva bus parengta nekomunistinėse valstybėse, tada ji panaudos savo kariuomenę ir ten įves komunistinį režimą.

Rusijos bolševizmo tėvas Leninas yra aiškiai pabrėžęs, kad "karas pateisinamas, kai einama išlaisvinti žmones iš kapitalistinės vergijos". Jo įpėdinis Stalinas ne tik nenutolo nuo tos linijos, bet dar grieščiau ima. Stalinas laiko kiekvieną laisvą valstybę, kurios ekonominė sistema ne tokia kaip Sovietų Rusijos, yra priešinga komunizmui, ir galima vartoti ginkluotą jėgą, kad žmones išlaisvinus iš kapitalistinio režimo. Ir tai bus ne agresija, bet žmonių išlaisvinimas. O tikslui pasiekti galima vartoti bet kokias priemones: galima meluoti, galima net nužudyti ne tik pavieni asmenys, bet

Pasikorė Suvalkų Sutarties Dalyvis

Vašingtone pasikorė lenkų egzilinę vyriausybę atstovavęs, lenkų diplomatas Julius Lukaseviczius, kuris 1920 metais spalio 20 dieną, kaip Lenkijos delegacijos narys, Suvalkuose pasirašė Lietuvos—Lenkijos taikos sutartį, kuri sekančią dieną lenkų buvo sulaužyta.

šimtai ir tukstančiai, arba net išžudyti ištisas tautos. Šiandieną jau nebeapslaptis, kad Stalino diktatura tegali išsilaikyti tikai vergų imperijoje. Sovietų Rusijoje, o kartu ir Sateletinėse Valstybėse, niekas negali pareikšti savo nuomonės, nors jis būtų ministras, direktorius, generolas ar kitoks pareigūnas. Jei toks pareigūnas nors vieną žodį pasakis kitaip, negu mano Stalinas, jei jis nepareikš apgailestavimo ir prisipažinimo suklydęs, turi būti likviduotas.

Sovietų Rusija ieškojo ir dabar tebeieško spragų ar silpnesnių vietų, per kurias ji galėtų pavartoti savo naujus agresijos žygius. Korėjos karas, tai Sovietų Rusijos darbas, nors ji ten ugnį žarsto kinų rankomis. Jose yra noras užvaldyti visą Aziją. Ir tą padarys, jei Amerikos ir kitos demokrat. valstybės, įeinančios į JT vieningai nesutars greičiau pasipriešinti. Kada šiandieną JT nesusitariama, nėra vieningo nusistatymo, Sovietų Rusija visu svoriu gula, kad tą nesusitarimą dar padidinus.

Tačiau Amerikos didžioji politika juo tolyn, vis daugiau įsitikina, kad su Sovietų Rusija šposų krėsti nebegalima. Kad jau ateina laikas grieščiau pasisakyti ir laikytis tvirčiau. Jau atėjo laikas nebežaisti, bet rimtai tarti, kad į gynybos frontą įtraukti Ispaniją, apginkluoti Vokietiją ir Kinų nacionalistinei kariuomenei leisti keltis į savo Tėvynės žemes ir ten pradėti trušinti komunizmą. Taip pat greičiau baigti tąsimosi su Japonija—pasirašyti taikos sutartį ir ją Azijoje panaudoti prieš komunistinį užimamą.

Pagaliau visų, geros valios žmonių, akys turi praregėti, kad komunizmas papirkimui ne tik beturėčiu, mažiau pasiturinčiu, bet ir pertekusiu, nesigailėjo ir nesigaili aukso, kad pasiektų tikslą. Bet kartą tikslą pasiekė, tai asmenys, nors būtų padarę didžiausius darbus, bus mauro rolė atlikę, ir kaip neberekalingi, reikia sunaikinti. Argi Stalinas to nepadarė su Trockiū, Zinorjovu, generolais Tuchočevskiu, Ubo-revičiu, Putna ir kitais. O jei taip, tai atėjo laikas praregėti ir tarti paskutinis žodis—gana. Ko siekia Stalinas jau visiems aišku. Tai gi gana pataikauti, gana žiūrėti, į nekaltų žmonių ašaras ir kančias, atėjo laikas veikti.

Literatura ir Mokslas

BROLIO LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

Mielas Broli,—
Rašau laišką. . .

Sakai daug Tau kas neaišku:
Kokios dienos mūsų čia,
Kad gyvenimas—kančia. . .

Ak, rustus šis mano laiškas,
Bet . . . nedaug gal Tau jis reiškia?
Palikai Tėvų namus. . .
Palikai kančiose mus. . .

Ir plačiausiuos kontinentuos,
Tu prarasi, kas mums šventa,
Ką išugdė Tau krutinėj,
Vargę palikta Tėvynė. . .

Todėl — primenu Tau, Broli,
Tautos Pranašą—Maironį:
"Tas ne lietuvis, kurs Tėvynę
"Bailiai, kaip kudikis apleis. . ."

O jūs, apleidot Ją nelaimėj,
Apleidot—alpdami nuo baimės. . .
Gyvybės siūlą verpti,—
Palužę dvasioj—verkti. . .

Gal duonos kąsnį radot,
Gal ir nekenčiat bado. . .
Bet—sąžinėj, širdy:
Ar Lietuvą—girdi?—

Mielas Broli, mano žodžiai,
Nuskambės gal Tau nuobodžiai,
Tu žinai: jaučiu, matau—
Kovos šukis—nebe Tau. . .

Už lietuviškąjį vardą,—
Mus mongolas trypia, spardo. . .
Zuvam, tirpstame kasdien. . .
Ak, kodėl mes ne išvien?

Kur kautynių avangardas?
Kur taurus lietuviu vardas?
Kur legendos? Padavimai . . .
Nuo jų kraujas virti ima. . .

Ilgų amžių sutemose,—
Padavimus ir dainose,
Niekas priešų neskaičiavo,
Niekas svetur "nesisvečiavo". . .

Išglobojo jie Tėvynę—
Savo nuosavom krutinėj.
Priešų spiečiai užė, nirsō. . .
Ar gi Jūs tenai pamiršot?—

Kad—garbė už Laisvę kautis,
Pavergėjams nevergauti. . .
Kad—garbė lietuviu būti,
Už Tėvynę kovoj žuti. . .

Bet—gana—man laikas baigias,
Vėl sargybon stoti reikia. . .
Draugas—šaltas plieno broliis,
Kol Praamžius šauks namolia. . .

Gal net šianakt kovoj krisiu,
Tau laiškų neberašysiu. . .
Ir . . . kryželį—pamiškėje,
Glamonės Vakarės vėjas. . .

Klausi, Broli, kas čia naujo?
Ak, kasdieną liejas kraujas. . .
Vakar Petru . . . i—krutinę,
Kliuvo švino. . . Už Tėvynę. . .

Suvis pamiškėj—slapčia. . .
Krito pakirstas, va, čia. . .
Ant nutilusios krutinės,
Tirpo snaižės sidabrinės. . .

Lyg senais, senais laikais. . . —
Mes gi — knygnešių vaikai.
Herkus Mantas gynė prusus,
Mes taip ginamės nuo rusų. . . —

Kol visų neišnaikins,
Tol lietuvis nenurims. . .
Mus taip auklėjo mama:
Reikia ginti Lietuvą.

Ak, Tu klausei, pamiršau,
Kur tėveliai? Nežinau. . .
Man šiurpu net prisiminti,
Kad nepajėgėm apginti. . .

Jie į rusiją, šaltą Šiaurę,
Vieną tamsią naktį niuria—
"Savanoriais" iškeliavo. . .
Ir sesutės Tavo—mano,—

Jau dainelių nedainuoja . . .
Kazachstane gal dejuoja. . .
O gal mirtį kur surado:
Tiesiant bado autostradą. . .

Tėviškėlė, ar tikėsi?
Jau seniai — šalti degėšiai. . .
Net koku ją aplankyti,—
Noriu nieko nematyti. . .

Klaikios dienos, rustys metalai,
Kraštui laisvės nesimato. . .
Ar gi bus kada laisva—
Tėviškėlė—Lietuva? . . .

Ar gi vėl žaliuos pagojai?
Vėl puresime dirvas? . . .
Lietuvos laukų artojai,
Ar pamirš klaikias kovas? . . .

Ar sulauksim šito ryto?
Kada tukstančiai jau krito? . . .
Šiandien vien tiktai—kova,
Krauju sruva—Lietuva. . .

Partizanų tirpsta eilės. . .
Tau rašau, žinai, be meilės. . .
Nes ir Jums kovos kardui,
Čia vieta—budėt kartu. . .

Tu—ir tukstančiai kitų,
Čia turėj ot žūt ar būt. . .
Neišklyst per arimus,
Nepalik Tėvų namus. . .

Klampios pelkės, tamsūs gojai,
Tankūs krumai, uogienojai. . .
Ir užgrudinta kančia.—
Tai visiems lietuviams čia,—

Buvo skirta pasilikti,
Pasitikt likimo pikto. . .
Ir numirti Lietuvoj,
Žūtbutinėje kovoj. . .

Štai ir vėl trimtis šaukia.
Mane vėl kautynės laukia. . .
Liki sveikas—aplankytas,
Jei nežusiu— . . . parašysiu. . .

Na, pasveikink tetą seną,
Kur Amerikoje gyvena. . .
Neužmiršk partizano,
Tai ir . . . viso . . .

JŪS ANTANAS.

1948. XII. 10.

KLEMENSAS JURA

BRANGUS LIETUVI!

Prašome paskaityti ir išgirsti šį Vokietijoje pasilikusiuju brolių šauksmą, siunčiamą po platųjį pasaulį išblaškytiems, bet dvasiai ir vieningumu stipriems lietuviams.

Praėjusių metų viduryje, perdavus tremtinius vokiečių globon, buvo uždaryta didžioji dalis mūsų tautinių mokyklų. Tik po atkaklios kovos pavyko kai kur dar gauti viena—kitą menkai apmokamą mokytojo etatą ir tai tik su sąlyga, kad būtų pakankamas mokinių skaičius. Toji sąlyga tačiau nelengvai išpildoma, kadangi mūsų žmonės gyvena mažomis grupėmis išblaškyti tarp kitų tautybių tremtinių arba privačiai tarp vokiečių. O lietuviukų Vokietijoje šiuo metu turime dar arti 3000! Tik nepilni 400 lanko lietuviškas mokyklas, o kiti priversti ieškoti šviesos vokiečių mokyklose, kuriose, kaip seniau, taip ir dabar dar, mokoma, kad kryžiuočiai būvė Lietuvos kultūrintojai ir geradarai. . . Tose mokyklose mūsų vaikų nuataimas vyksta pasibaisėtiniu tempu. Jau po pusės metų 7—9 metų vaikas pradeda skačiuoti tik vokiškai, po kito pusmečio jis pradės jau ir galvoti ir kalbėti tik vokiškai. Tukstančiai Maž. Lietuvos lietuvių vaikų jau gerokai pamiršę savo gimtąją kalbą. Jau ir lietuviai tėvai priversti su savo vaikais kalbėti vokiškai.

Kyla tat klausimas: nejaugi tik tam gelbėjo lietuviškos motinos savo kudikius, bėgdamos per fronto linijas, besislapstydamos nuo bombų, kad dabar atiduotų juos svetimiesiems?
Ar gi tam vargo lietuviai mo-

kytojai skurdžiose tremties mokyklose, kad dabar kita sėkla būtų sėjama? Ar gi tam dabar lemiamą kovą kovoja Lietuvos partizanai, kad laisvės valandai atėjus, susilauktų sugrįžtančių lietuviškai kalbėti nebemokančių tremtinių? . . .

Ne, mes negalime, mes neturime teisės lengva sąžine numoti ranka į šį reikalą! Už jaunosios kartos išlikimą atsakome prieš tautą visi, nežiurint kur mus likimas būtų nubloškęs.

VASARIO 16 GIMNAZIJA, Diepholze

Galime pasididžiuoti, kad iš visų Vokietijoje esančių tremtinių tik vieni lietuviai pajėgė lig šiol gimnaziją išlaikyti. Kitų gimnazijos jau turėjo užsidaryti. Bet tai įvyko tik todėl, kad mes aklaip pasitikėjome viso pasaulio lietuvių vienybe ir susipratimu. Mes tvirtai tikime, kad nebusime palikti vieni be paramos. O toji parama reikalinga išlaikyti gimnazijos mokinių bendrabučiu, kur turės būti maitinama ir išlaikoma 150—200 mokinių, reikės nors po nedaug sušelpiti gimnazijoje ir kitose mokyklose dirbančius mokytojus, reikės nemaža išleisti mokinių vadovėliams, rašomajai medžiagai ir kitiems dalykams.

Šiuo metu gimnazijoje turime virš 100 mokinių, kurių arti pusės—Maž. Lietuvos lietuvių jaunomenė. Džiugu yra matyti, kaip veikiai nyksta skirtingumai tarp jaunimo, kaip veikiai prisiminama gimtoji kalba, kurią tuli, eilę metų belankydami vokiškas mokyklas, buvo bepamiršę. Ir taip auga tėvynei Lietuvai naujas gražus atžaly-

nas, kurs, atėjus laikui, stos į vietą audrų išverstųjų ažuolų. . .

Mes kviečiame, brangus Lietuvi, atėik mums į talką ir leisk prašyti savo vardą į VASARIO 16 GIMNAZIJOS ir VARGO MOKYKLŲ RĖMĖJŲ knygas—ta tikrajį dokumentą ir įrodymą mūsų bendro darbo, pastangų ir kovos už Lietuvą ir lietuvi. Neb ir mažiausia Tavo auka stiprins mus ekonominiai ir moraliai.

Pagelbėk, sese—brolau Lietuvi, išlaikyti nenutautusią mūsų jaunomenę, kad mūsų tėvynėje belaukianti močiutė, kad iš Sibiro ar Kazachstano tyrų sugrįžęs brolis kankinys, kad už laisvę ir ateinančių kartų ateitį bekovojaš partizanas nepasmerkė tų mūsų, iš svetur sugrįžusių, kad jaunomenę praradom, kad pinigų smulkaus pasigailėjom tuo metu, kai jie ten kraują ir gyvybę aukėjo.

Perduok šį mūsų šauksmą kitiems, dvasia dar nemirusiems tautiečiams. Vieningai remkite mus, kurie, nepaisydami artėjančios pasaulio audros, tarytum, besitraukiančios armijos ariergardas, su narsiom ir atkakliom širdim liekame čia, pasiryžę dirbti ir kovoti, kol Nemuno ir Neris pakrantėse suskambės laisvės varpas. . .

Adresas siųsti aukoms:
Swiss Bank Corporation, 11 Nassau Str., New York 5, N. Y. for account of Swiss Bank Corporation, Zurich, in favor of Mr. Pranas Zunde, Lithuanian National Committee, Bad Salzuflen, arba

BALF, 105 Grand Str., Brooklyn 11, N. Y.

KĄ ŽINOME APIE ATOMĄ IR ATOMINĘ ENERGIJĄ

Rašo PROF. DR. K. VALTERIS

(Tėsinys iš praeito numerio)

Atomo tesings gal 1 RADIOAKTYVUMAS

Jau seniai žinoma, kad kai kurie sunkieji elementai skleidžia savotiškus, nematomus, spindulius—radioaktyviais elementais, pav., uranas, radiumas, plutonijus ir kt. Radioaktyvumo priežastimi yra savaimingas atomo branduolio suirimas ir išskiriamas savotiškų elektra krautų dalelių. Yra trijų rūšių spinduliavimas: 1) Labai greit judančios teigiama elektra krautos dalelės vad. alfa spinduliai, kuriuos sulaiko net plono popieriaus lapas, 2) Labai greit lekiančios, paprastai neigiama elektra krautos dalelės, vad., beta spinduliai, kurie gali prasiveržti net pro keletu milimetrų storumo aluminijaus plokštelę ir 3) Labai trumpas elektromagnetinės bangos—gamma spinduliai, turį stiprią prasiveržimo galią. . . e visi radioaktyvūs elementai išskiria visus tris čia minėtus spindulius: vienį išskiria, pav., alfa spindulius, kiti alfa ir beta, dar kiti visus tris ir tt.

Kad kažkas darosi radioaktyvioje medžiagoje, galima spręsti jau iš to, jog jų temperatūra yra visada aukštesnė, kaip aplinkos. Apskaičiuota, kad vienas gramas radioaktyvios medžiagos per vieną valandą išskiria 100 kalorijų šilumos.

Įvairių radioaktyviųjų elementų branduolių irimo (t.y. radioaktyvumo) amžius yra skirtingas. Šį laiką nusistatyta matuoti puose amžiaus, t.y. laiku, per kurį pusė radioaktyvaus elemento atomo branduolių surišta. Šis amžius gali būti nuo vienos milijoninės sekundės dalies iki tukstančių milijonų metų! Pasibaigus radioaktyvumui — elementai virsta švinu.

Tokios radioaktyvios medžiagos, kaip torijus, radiumas, aktinijus išskiria savotiškas radioaktyvias dujas (radiumo emanaciją), kurios, nusėdusios ant kitų medžiagų, daro jas radioaktyviomis. Taigi, kiekvieną medžiagą galima paversti radioaktyvia.

Uraniumo vardą jau esame minėję kelis kartus. Tai magiškas šių laikų žodis, dėl kurio braška karališki sostai ir tempiasi tarptautiniai santykiai! O jų dar taip neseniai nežinojo, ką su juo daryti ir urano rudą naudojo stiklo pramonėj kaip dažumą medžiagą.

Uraniumas yra toks radioaktyvus elementas, esąs daugiau

negu šimte įvairių mineralų. Daugiausia jo yra tamsiai rudoj ar net juodoj rudoj—uranijaus okside, kurio randama Vokietijoje, Afrikoj—Belgų Kongo, Kanadoj. Dar uranijaus randama cernotinė (šviesiai geltoni ruožai smiltakmeny), kuris už tinkamas USA: Uto, Arizonoj, Kolorade. Tai visiemis žinomos uranijaus kasyklos. Bet kalbama, kad yra surasta ir daugiau šaltinių, bet apie tai tylima. . . Juk uranijaus ir yra ta medžiaga, kurios atomo branduolį pirmiausiai pavyko sukaldyti. Na, o kai pavyko suskaldyti ir pamatyti kokią milžinišką energiją galima gauti iš šio "žaidimo", tai "žmogiškasis" žmogus stvėrėsi gaminti ne ką kitą, o atominę bombą!

ATOMINĖ BOMBA

Atominė bomba "gimė" 1945 metais, bet jos "vystymasis", vokiečių mokslininkų smegenyse, prasidėjo jau 1939 m. sausio mėnesį Berlyne. Jie susekė, kad neutronais "bombarduojant" uranijumą—dalis jo atomų skyla į dvi dalis. Bet, laimei, jie tuo metu neįvertino šio "šposo" milžiniškos vertės. Bet du vokiečių pabėgėliai Danijoj: Dr. Frich'as ir Dr. Meitner'is, žymaus danų mokslininko prof. Nils Bohr'o, globojami patikrino anuos bernyniečių eksperimentus ir suprato kokią milžinišką energiją galima tuo budu "išsunkti" iš atomo! Prof. Bohr'as bemačiant atsidūrė Amerikoje ir svastė šį klausimą su Einšteinu ir kitais klausimais Amerikos mokslininkais.

Jau karo su Vokietija pradžioje Britų mokslininkas Prof. Chadwick'as (kuris 1932 m. atidengė neutronų buvimą) įtikinėjo Britų Vyriausybę bandyti sukonstruoti dar negirdėtos naikinčios jėgos bombą, panaudojant ją atomo energiją. Reikėjo skubiai griebtis darbo, nes slaptoji žvalgyba buvo patyrusi, kad naciai jau dirba šia linkme. Buvo aišku, kad kas pirmasis pagamins atominę bombą—tas laimės karą! Jis laimei, šias lenktynes laimėjo anglų amerikiečių smegenys, na, ir gal kapitalas.

Speciali atominėms bomboms gaminti laboratorija pastatyta 1944 metų pabaigoj Los Alamos, Nauj. Meksikoje.

Pirmasis atominės bombos bandymas buvo ten pat atliktas 1945 m. liepos 16 d. Tai buvo "generalinė repeticija", kuri, matyt, pavyko neblogoi, nes po trejeto savaičių, rugpiučio 6 d. buvo "premjera" — Japonijos miesto Hiroshimos sutriuškinti-

mas. Ir po pakartoto "vaidinimo" virš Nagasakio—Japonija kapituliavo!

Paprastas uranijaus (U 238) turi apie 0,75 nuos. lengvesnio uranijaus (U 235), kuris ir suskaldomas neutronų "bombardavimais". U 238 nebijo tokio "bombardavimo", bet "gaudo" jį smingančius neutronus ir virsta nauju, normaliai gamtoj nesančiu metalu — Plutoniumu. Plutoniumo atomus neutronan lengvai skaldo ir jis tinka atominių bombų gamybai.

Paprasto, nevalyto uranijaus (U 238) svaras kaštuoja apie pustrėčio anglų svoro. Iš 140 svarų U 238 gaunama tik vienas svaras tinkancio atominės bombos gamybai U 235 ir jo minimalė kaina yra apie 350 svarų. O kiek gi reikia šio uranijumo atominėi bombelei? Tiksliai į šį klausimą galėtų sakyti tik tie, kurie tas bombeles dirba, bet jie, kol kas, tyli. . . Žinoma tik, kad šis "gabaliukas" nėra jau taip mažas.

Matematikai yra apskaičiavę, kad bet kokios medžiagos skrituliu didėjant—jo turis didėja greičiau kaip paviršius. Taigi, juo didesnis medžiagos turis—juo daugiau skylant atomams atspalaiduos neutronų, kurie skaldys kaimyninius atomus ir tt. Bet jei skritulio turis bus mažas, jo paviršius proporcingai bus didelis ir iš to bus dvigubai blogybė: mažiau neutronų, atspalaiduos, o ir tu pačių dalis "pabėgs" per didelį ir arti esantį paviršių — neatlikę savo uždavinio (nesuskaldę atomų). Matyt, ir neutronai vengia sunkaus darbo ir yra linkę simuliuoti.

Iš to šoka, kad tik tam tikro dydžio U 235 ar plutonijumo skritulys galės sprogti. Mažiausias sprogtamos medžiagos dydis, kuris gali sprogti — vadinamas "kritišku dydžiu". Taigi, mažesnis už šį "kritišką dydį"—nesprogs, o didesnis jau sprogs kaip reikiant!

Skelbiama, kad atominės bombos užtaisas turi sverti mažiau—50 kilogramų. Kitų nuomone—reikia 75 ir net 100 kilogramų, o dar kiti sako, kad užtenka kelių svarų. . . Ir susigaudyk žmogus šioj atominėj painiavoj!

Esminė atominės bombos dalis yra jos užtaisas (Uranijumo 235 ar Plutoniumo 239). Du (o gal ir daugiau?) užtaiso gabalai (kurių kiekvienas nesiekia "kritiško dydžio", bet juos sudėjus kartu — sudaro gabalą, žymiai didesnį už "kritišką dydį") įmontuojami stipraus ir storo plieno vamzdyje atitinkamame atstume. Dabar visas menas yra reikiamu greičiu juos suglausti! Pataikys tai atlikti—prasidės "grandininė reakcija": neįsivaizduojamu greičiu (milijoninė sekundės dalis!) neutronai suskaldys atomus, atspalaiduos pasakiškai didelis energijos kiekis, kuris pasireikš milžinišku sprogtimu, aknanchia šviesa, neaprasomu (milijonų laipsnių) karšciu ir mirtingų radioaktyviųjų dalelių sklidimu! O priešingu atveju—gali nebūti nė šnips.

Atominės bombos konstrukcijos smulkmenos, dėl suprantamų priežasčių, neskelbiamos. Bet šiuo klausimu besidomi, remdamiesi čia amerikiečių oficialiais pranešimais apie pirmąjį atominės bombos bandymą, čia nugarstais "pletkais", čia savo vaizduotė—yra padarę bombos brėžinį, kuris atrodo gana paprastas.

Ar ji iš tikrųjų tokia yra — ne mums "mirtingiesiems" žinoti!

NAUJENA

"KARYS" Nr. 4, 5, 6., labai rimtas žurnalas, išėina JAV. kas menuo. Ats. Nr. 45c, metams 4 do.

"LIETUVIŲ DIENOS"—Nr. 1, 2, 3 pakeičiusios įvairiom nuotraukom liuksusinis žurnalas, išėinas Kalifornijoje, ats. nr. 30c, metams 3 dol. 24 pusb.

"EGLUTĖ"—Vaikų įleistruotas mėn. labai gražus žurnalas, metams 3 dol. ats. nr. 30c.

"TĒVIŠKĖS ŽIBURIAI"—Kanados lietuvių savaitraštis, labai įdomus ir papuljarus, metams \$4.50, ats. nr. 10c, 8 pusb. Įvairios mokylai knygos. Žurnalų galima pirkti ir prenume. Visi šie žurnalai ir laikraščiai gaunami Spaudos Kioske, primamos prenumeratoras. Kreipkites kiekvieną dieną nuo 9—6 po pietų šiuo adresu: 14 Vernon str., Worcester,

AR GALITE KOKIU BUDU PAGELBĖTI JAM?

Taip. Pradedant dabar galite pirkti J. V. Apsigynimo bonų, kurias pirkite reguliari. Tuo pačiu laiku, kada skaitote šiuos žodžius, šis vyras pasiruošęs aukoti savo gyvybę dėl Amerikos ir Jusų Laisvės!

Kolchozai - Sovietinimo Ir Rusinimo Tvirtovės

Kolchozinimas dėl to taip su įniršimu vykdomas, kad bolševikai laiko juos tikromis rusinimo ir komunistinio tvirtovėmis. Ten partija gali kontroliuoti visą jų gyventojų veikimą ir pasireiškimus. Šakių apskrityje jau sukolchozinta 96 proc. visos žemės. Miškų ir pop. pram. min. P. Kuris pasigyrė, kad, pradėjus kolchozininkams vartoti elektrinius piuklus, planas buvo įvykdytas 109,8 proc. Dar visiškai atsilikę avių ūkis. Nors įvairiuose kursuose mechanizacijos mokosi 21.000 kolchozininkų, Kalvarijos rajone buvo gauta iki 1 rugpiučio tik 10 tonų javų, Alytaus MTS atliko laiku darbą tik 37 proc., traktorių piauamosios mašinos rudija apie Simną etc. Sukolchozinti buvo ir Nidos žvėjai. Visos vadovaujamos vietos ten atiduotos rusams. Žvėjams įsakyta per naktį pagauti ir pristatyti ne mažiau kaip 700 kg. žuvies. Užtat Rusnės žuvininkystės įstai-ga mušasi į raud. milijonierius ir, laimėjusi antrą kartą visą sąjungines soc. lenktynes, be to, išpildžiusi 134 proc. planą, gavo raud. vėliavą ir 42.000, rublių.

Išdavimą vargšams kolchozininkams jiems priklausantių grūdų avansu virš 15 proc. "SL" Nr. 250 vadina "antivalstybine tvarka". Kazlų Rudos r. neatliko nė 1/5 pyliavos dalies; panašiai yra ir Jiezno rajone. Trakų, Kalvarijos, Klaipėdos rajonuose truksta pašarų ir tvartų, Radviliškio—linų sėklų m. planas įvykdytas tik 12 proc., o pluošto vos 5 proc.; Kybartų, Marijampolės, šėduvos, Baisioga-

los, Šilutės ir kt. rajonuose neartiami pudymai, nors tam darbai yra visi galimūmai, etc.

Lapkričio pradžioje jau 85 proc. ukininkų buvo suvaryti į kolchozinius ūkius. Dotnuvos rajone Montviliškių kolchozininkų vardu buvo nutarta pergabenti viensėdžių trobesius į kolchozinį kaimą, kad iki 1952 m. visi kolchozininkai gyventų vienoj vietoj. Ten bus įsteigtas pavyzdinis kolchozas. Iš CK sekr. Trofimovo pareiškimo paaiškėjo, kad Lietuvoj vietoj 3.628 mažesnių kolchozų sukurti 1.369 dideli. Vidutiniškai didelis kolchozas, kurių nė vienas jau prasimušė į milijonierius, apima 127 kol. kiemus, — ūkius su 1.545 ha žemės, iš karios 953 — dirbamos. Šiaulių rajone vietoj 110 smulkių ž. u. artelių įkurtas 41 stambus kolektyvas. Veikia 113 MTS. Žodžiu, Lietuvos kaimas norima padaryti "marksistinis turiniu, o maskoliškas savo forma". Ir jame įvedama tokia baudžiava, kokios nėra buvę didžiausiais dvarininkų siautėjimo laikais. Net daugiau dabar kolchozininkai prišti prie jiems skirtų kolchozų, turi "tėvui ir mokytojui" siusti už tą baudžiavą net džiaugsmo pareiškimus, kad nesitveria laime. . . .

TURI DIRBTI NET IR NEPAEINĄ SENELIAI

Seniau naciai buvo sukūrę "jėgą per džiaugsmą". Neatsilieka ir bolševikai: aprūpinti senatvės poilsiu ir "pensijomis", kaip kad Čepulienė "SL" Nr. 183, nesitveria džiaugsmu, nes "dirba ir karo invalidai, ir seniai virš 60 m. su jaunuoliš-

ku užsidegimu". Kur nedirbs, jei mėgina pasiteirauti, kaip ten su Stalino konstitucija dėl aprūpinimo senatvėje, "aprupinami darbais" tolimojoj tėvynėj — Sibiro plotuose. . . Užtat Čepulienė patenkinta, kad įmonių inteligentija ruošiamas Maskvos fabrikuose. "SL" redaktorius toks pats džiaugsmas ima, kad pavz., Mikuckio brigada pasiuntė iš Rokaicijų plytinės (Pan. r.) į Maskvą—aukštiesiems pastatams — konstruktyvių bloko 1—ją partiją. Po jos eis ir kitos. O juo jų daugiau eis, juo labiau bolševikai džiaugsis dėl "tokio Lietuvos darbo žmonių susipratimo", kokį pavz., gavo parodyti per 33 sp. revol. sukaktuves Vilniuje. Čia jie gavo nešti plakatus su tokiais šūkiais: "Sekmingu įvykdymu didžiųjų statybų Kuibyševo, Stalingrado ir Kachovo hidroelektros stočių, pagrindinių Turkmenijos, P. Ukrainos ir S. Krymo kanalų — įnešime naują indelį į komunistinio statybą" (SL" Nr. 265). Kai ten tremiamas į darbus — "savanoriškai" — "nepatikimas elementas" ir komunistai giriasi vis naujais laimėjimais, pavz., tokie švenčionėliai negali gauti reikalingiausių dalykų: vienių, stiklo. . . . Ne tik šiaip piličiai, bet ir patys bolševikai, net tokieame Vilniuje, neturi kur taisyti motociklų ir pil. B. Orlovo lupomis per "SL" Nr. 165 viešai klaušia, nes niekas nežino ir bolševikinėj sistemoj bei jos didžiuliuose laimėjimuose nesusingaudo, kur galime taisyti motociklus. Niekur jų negalima taisyti nei gauti kokių nors jų dalių. . . .

KAIP HARRY TRUMAN DIRBA SAVO DARBA

— ANTRA DALIS —

Prezidentas yra giliai jausmingas,—jis idealizuoja moteris, nepritaria skyriboms (divorsams) ir mėgsta praktiškus šposus. Kiekvieną dieną praleidęs 17½ valandų darbe mažai turi laiko draugystėms ir jis dažnai yra vienšiausias iš visų amerikiečių.

ALFRED STEINBERG
(IS POST. MAR. 3, 51)—VERTĖ JON. BAŠ.

Tas užbaigė militarinių istorijų pasikeitimus, bet be Trumano — Harris korespondenciją. Neperseniausiai, vienos Spaudos Konferencijos metu, kur p. Trumanas stėjo aštriose diskusijose su spaudos žurnalais, Harris pastatė klausimą. Harris pasiuntė Prezidentui pranešimą, kuriame jis rašė, "Aš nesu—ir niekada nebuvau—žurnalistas".

Prezidentas suprato Harris juoką. Jis parašė atsakymą, jog laikraščių darbuotojai yra juokingi—kartais jie buna jau trūs, kaip koledžių merginos. Pon. Trumanas užbaigė išreikšdamas, jog jis džiaugiasi, kad Harris neturi ambicijos būti žurnalistu, o iš tikrųjų jis yra tokių, Prezidento nuomone, geru reporteriu.

Tai yra puikus pavyzdžiai iš Prezidento poilsio meto užsiėmimų korespondencijų, skirtingų nuo jo viešų laišku ar jo sukeliančių audras laišku. Du iš penkių Harris laišku, kurie viršuj buvo paminėti,—aišku Harris bus gavęs ir keletą kitų,—buvo

rašyti ranka, ir iš visko matyti, kad jie buvo sukurti Blair Rumų studijoje.

Karts nuo karto Prezidentas iš šių knygų padaro atitinkamas pastabas arba netiesiog ištraukas, nustebindamas Baltųjų Rumų patarėjus, kurie negali išvaizduoti kur jis randa laiko mėgiamam skaitymui. Mėgiamiausi p. Trumano skaitymai yra biografijos. Tuoj po aštuntų gimtųjų sukakties metų, jo motina nupirko jam pirmus akinius; o sulaukus dešimties metų ji įteikė jam biografijų rinkinį, ką jis laiko visais laikais puikiausiais net ir šiandien. Šis rinkinys—Didieji vyrai ir puikios moterys—parašytas Charles Francis Horne. Šie keturi raudoni tomiai,—kuriuos jis vis dar tebeturi—padarė jam didelės įtakos.

Taip pat jis savo įstaigoje, Baltuose Rumuose, turi vieną televizijos setą ir tris kitus Blair Rumuose. Pon. Trumanas nesidomi TV juokais. TV setas esąs Blair Rumuose nebuvo panaudotas ir nuo pastatymo dienos niekada netaisytas. Jam labiausiai patikusios televizijos programos 1948 m. politikos konvencija Philadelphia ir UN debatai tarp USSR

Juokubo Maliko ir Warren Austino iš Jungtinių Valstybių Rumų patarėjai teigia, kad vienoj vietoj jis buvo apie Austiną susidaręs nekokią nuomonę, bet po Prezidento stebėjimo Maliko — Austino kovų per televiziją tai išdylė.

Baltieji Rumai buvo aprūpinti projekcijos kambariu, vykstant žinomam remontui rytinėj terasoje, jungiančiai rytinį sparną su centru pastatu. Judomaisiais paveikslais p. Trumanas ištikrųjų rodo mažą domėjimąsi. Jis gauna savaitines žinias ir jas visas vienu prisėdimu peržiūri. Iki šio straipsnio parašymo p. Trumanas nematė ne vienos filmos, nuo paskutinės jo žiūrėtos apie Francis—kalbantį mulą pereinoto rudens Key West'e. Ši film, kuri turi II-o Pasaulinio karo pastatymą, suteikė valandą prisiminimų jam bei maj. Gen. Harry H. Vaughan, jo karinių reikalų patarėjui, iš I Pasaulinio karo dienų, kada jiedu buvo Prancuzijos linijose.

Prezidentas patenkintas savo Key West atostogoms jau vien ir dėl to, jog čia jis gali atsipalaiduoti nuo nuolatinių arti jo sekančių Slaptosios Tarybos vyrų. "Aš negaliu praprasti, kad žmonės seka aplink mane" jis skundėsi. Key West atostogavimo vieta yra tarpe apsuptų jurų laivyno rezervato. Ji yra saugi dėl Slaptosios Ta-

Taip įvardintame straipsnyje "Tremtis", Vokietijos lietuvių laikraštis, nagrinėja ABN - antibolševikinio tautų bloko spaudoje skelbiamą memorandumą. Pastarasis pavadintas "kokiomis sąlygomis gali būti laimėtas karas", žinoma, kovojant su Sovietų Rusija. Memorandumė pabrėžiamas rusiškojo imperializmo sunaikinimo ir antrojo fronto sudarymo reikalas. Tokį frontą, memorandumo rašytojų požiūriu, turėtų sudaryti už geležinės uždangos esančios tautos. Jos turinčios būti atitinkamai paruoštos, joms neturi stigti propagandinio ginklo įvairių lapelių išmėtymo pavidalų ir t.t. Kalbama memorandumė . . . ir apie tautų valstybines aspiracijas, apie jų teisę į valstybines nepriklausomybes, apie tai, kad vakarai neprivalo kištis į tų valstybių vidaus reikalus ir kad joms būtų leista pačioms apsispręsti dėl busimo savo gyvenimo budo. Visa tai gražu. Sąlyginiai reikalavimai teisingi. Tačiau kai dėl tezės antrojo fronto sudarymo reikalu, tai tektų labai rimtai pagalvoti šitokioms sąvokomis operuojant ir ypač galvojant apie reikalą šitokių budu prisidėti prie bolševizmo sunaikinimo. Čia laikas turi būti vienas iš svarbiausių momentų. Peranksti ar nelauki šitokio šukio paleidimas bus skaudžiai apmokėtas sovietinę vergovę nešančių krauju. Net ir propagandinių lapelių skleidimas, įvykdytas per anksti, pavergtoms tautoms kainuos daug kraujo ir daug gyvybių. Kas pažįsta sovietinę tikrovę ir turi

NEATSARGIOS MINTYS

sugebėjimą šaltai galvoti, doti šaltai apgalvotas priemonės tam tikram laikui atėjus gali būti prasmingu šitos kovos pastangų derliumi.

Mažiausia tikėtinas memorandumė išreikštas optimizmas,— pabrėžia "Tremtis", — jog suorganizavus "tautų politinę ir karinę jėgą Sovietų Sąjungos viduje" bus privesta prie Rusijos "imperijos žlugimo tautinių revoliucijų budu". Rusų senieji emigrantai šitaip jau galvoja per 30 metų. Šitą mintį skleidžiant paremiama lukuriuojančiųjų hipotezė, apmokama pavergtų tautų neatlaidžiu naikinimu. Tik svajotojai, kuriems svetimai gyvenimo tikrovė, dar gali šiaurinė drįsti tikėti, jog Rusiją įmanu sunaikinti iš vidaus. Apgailėtina, kad yra šitaip manančių kovos organizacijoj, kurie šitas netikroviškas mintis drįsta skleistį politikų tarpe, kad jiems įduotų ginklą į rankas dar didesniai lukuriavimui pavergtų tautų naikinimo sąskaiton.

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke

Paieškomi Asmenys:

ABERSAITIS, Frydas ir jo brolis, iš Kauno - Aleksoto. Abersaitytės (Abersaitis), Adlynė, Berta, Marija, Milė ir Morta, iš Ulijanos k. ČEPULIS, buvo vedęs Oną Bukelytę (Bukelis). GERDVIŁA, Stasys ir Vaelovas, sūnus Mato, kuris buvo kilęs iš Sėtos vl., Kedainių ap., Gerdvylių km. JARASEVIČIUS, Mykolas, iš Šėduvos. JUKNEVIČIUS, Antanas, iš Surdaugių km., Traupio parap., Raguvo vl., Panevežio ap., gyvenęs Superior, Wisc. MAŽEIKA, Povilas, buvo pašto viršininkas Kretingoje ir Raguvoje, žmona Ona ir duktė Paulina. MORKUS, Pranas ir sesuo

Stilienė - Morkytė, Antosė, kilę iš Raseinių ap. MORKYTĖ - Stilienė, Antosė ir brolis Morkus, Pranas kilę iš Raseinių ap. PEČIULIS, Jurgis, iš Lauchaimio, Kybartų vl., Vilkaviškio ap. PETKEVIČIUS, Adomas, iš Pažizių km., Veiverių vl., Marijampolės ap. PETRIKAS, Juozas ir Uoleles, iš Gabšių km., Raseinių vl. SABAS, Juozas, iš Starkų km., Vilkaviškio ap. SENIUNAS, iš Kduoniškio km., Zapyskio vl., Kauno ap. STILIENĖ - Morkytė, Antosė ir brolis Morkus, Pranas, kilę iš Raseinių ap. VAINAUSKAS, Antanas, Bronius ir Jonas, kilę Panevežio. VALBASYS, Jonas, iš Jurkštų km., Šimonių vl., Panevežio ap. VILKAITIENĖ - Zokaitė, Antanina, iš Valakbudžio km., Sintautų vl., Šakių ap., vyras Vilkaitis, Zigmas, duktė Vitalija ir sūnus. ZOKAS, Juozas, iš Valakbudžio km., Sintautų vl., Šakių ap. Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliesti į: Consulate General of Lithuania 41 West 82nd Street New York 24, N.Y.

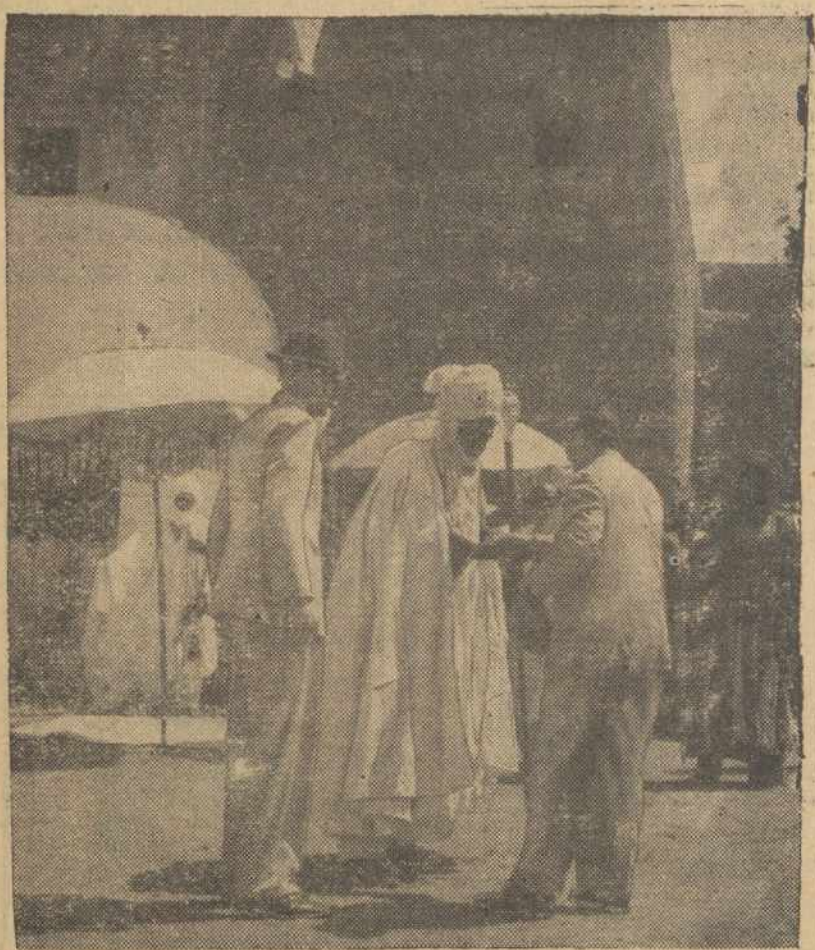
vimasis grįžti į Missouri silpnėja nuo to laiko, kai 1947 m. mirė jo motina. (Bus daugiau)

rybos vyrų; čia jie buna atokiau nuo Prezidento. Prezidentas pergyvena tikrą persimainymą Key West'e, ir tampa "vienas iš vaikinių" su žymiu entuziazmu. Jie slampinėja, plauko, guli saulėje ir truputį užiima žuvalvimu, jei buna prikalbamas, nors nepriduoda šiam sportui daug reikšmės. Tačiau, kai jis vyksta į Key West, jo darbas seka jį—neišvengiamų dokumentų pasirašinėjimas, telefoniniai pasikalbėjimai su leidžiančiais įstatymus vadais Washingtonė bei oficialių vizitatorių priėmimai.

Dėl užtrunkamo dviejų valandų kelionės per judrų kelią pasiekti ją, tai p. Trumanas mažai tepasinaudoja poilsio kampeliu Shangri-la, Maryland'o Catoetin kalnuose, kuri Prezidento Roosevelto buvo viena iš mėgiamiausių pasislėpimo vietų. Jis čia buna tik vieną ar dvi savaites metų pabaigoje; čia maudosi baseine ar šiaip vaikštinėja. Ši vieta priklauso National Park Service ir susideda iš keturių miegamų kambarių bei viens aukšto mažos trobelės tipo namelio, atskirai dėl Prezidento.

Pereitos vasaros karo padėtis Prezidentą privertė padaryti maršrutė du svarbius pakeitimus,— jis negalėjo vykti į Independence ir

pakeisti vasaros Baltuosius Rumus į seną šeimos gyvenvietę Delaware ir Van Horne gatvių sankryžoje. Jis taip pat turėjo praleisti nedalyvavęs Missouri rugpiučio mėn. svarbiuose rinkimuose, vietoj to pasitenkinti pasiūsdamas nesančio balsą. Lapkričio mėn. tačiau jis Independence dalyvavo kongreso rinkimuose. Jis taip pat Kalėdoms atvažiavo namo. Ištikrųjų jo interesa-

JUNGTINIŲ TAUTŲ lankančios misijos nariai nuykę į Vakarinę Afriką aplankė vienos tautelės vadą.

MIRUSIŲ PRISIMINIMAS

Pirmą kartą tenka pergyventi mirusių atminimo ir pagerbimo šventę Amerikoje. Mano didelis noras ją ne tik pamatyti, o ir nufilmuoti, ir šios šventės vaizdus parsivežti gimtoji šalin. Ką čia išmoksime, pamatysime, tą mes mielai prisiminsime ir jei dar liks teroro nenukankinti broliai, jiems parodysiame, kaip Amerika moka pagerbti ne tik savo artimuosius, o ypač kritistus už laisvę.

Nuo pat ankstauro ryto, girdžiu bugnų orkestrų gaudesius. Tai įvairios organizacijos ir tautos žyguoja gatvėmis į miesto aikštę, uždėti po įvairias gatves ant pastatytų paminklų vainikus. Negali nurimti. Traukte traukia, kad tik greičiau pamatytų. Autobusu pasiekiu miesto aikštę. Čia pilna žmonių šalygatvėse, žiūri pražyguojančias maršais įvairias grupes. Veliavų jurą susitelkę prie Kareivių Paminklo. Matau ir lietuvius atžyguojančius. O jų tokia graži tautiška uniforma, didelis orkestras! Ak kaip griaudu širdy pasidarė pamąstius mūsų tautos ambasadorius tarp kitų tautų! Didelė garbė tenka lietuviams Veteranams! Senai bemačiau tokias eisenas, begirdėjau bugnų liudniuosius maršus, karių gretas. Lietuvius vaikai žyguoja laisvai Amerikos žemėje, nors dalis jų jau tik lietuviškas kraujas gyslose teka. Bet tie kariai gynė ir gina viso pasaulio laisvę. Ne vienas drauge su tremtinių

Korėjoj vienodu žingsniu žengia ir viena tautą gina. Pagalvoju, kad čia lietuviai Veteranai visi susijungę, tiek už Ameriką kovoją tiek už Lietuvą ir kurie kariai esą. Kur kas didesnės gretos išaugtų galingesnis balsas iškiltų. Tenka tik sveikinti ir dėkoti šiems lietuviams Veteranams, jų tėveliams ir motutėms, kad neatsizada savojo krašto ir Lietuvos vardą garsina tukstančiams.

Worcesterio lietuvių veteranai gražiai pasižymėjo. Po parodo, lydimi Dudų ir Bugnų orkestrui, visi sykiu maršavo ir pagerbė lietuvių mirusių kareivių paminklus: Migauskas, Banis, Maleckas, Skerniškis, Tamulionis, Jurgelionis, Kamendulis, Maleckas, prie Aušros Vartų parapijos ir Sv. Kazimiero parapijos.

Praėjo eisenos, visi keliai užtvino į kapus, kur ilsisi per karus žuvę kariai, ilsisi baigę arimieji šią žemės kelionę. Po įvairias kapines išsiskirsto ir visų tautų veteranai kariai. Juose vyksta iškilmingos pamaldos, pamokslai, Libera ir saliuotavimai. Orkestrai groja gedulą, veliavos pusiau nuleistas susimastę žmonių veidai, nevienam veržiasi griaužios ašaros savo artimosius prisiminus. Ir šį šventę tokia didinga ir perspėjanti, kad mums nieko šiame pasauly nereiškia, nes visi keliai, rupeščiai ir darbai subėga į kapus, iš kurių jau niekas nebe-grįžta. . . . Balys Svalia

Nebuk Žilas

Stebuklingos gyduolės kurios panaikina žilumą, plaukų slinkimą ir pliskaną. Šias gyduoles privalėtų turėti kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba pleiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Kreipkitės neatidėliodami ilgiau. Kaina \$2.00. Jeigu nebusite pilnai patenkintais, jums pinigai bus sugrąžinti. Pasarga:—Jeigu atsiųsute kainą su orderiu tai mes pašta užmokėsime. Arba galima užmokėti paštoriumi kaip atneš vaistus.

FLORAL HERB CO.
Dept. 3
Box 305, Clinton, Indiana

Sandėlis Visokių Arbatų

INKSTAMS ARBATA
yra geras vaistas nuo visokių inkstų ir pūslės negalių. Ji yra rupestingai sutaisyta iš įvairių gydomųjų žolelių ir uogų, kurios turi savybę valyti ir stiprinti inkstus ir pūslę, nuo ko apsivalo ir sustiprėja visas kraujas kune, o kuomet kraujas pasveiksta, tai ir visas kunas sveiksta. Šis arbatą reikia gerti visuose tuose atsitikimuose, kur jaučiama sunkumas ar nesmagumas žemutinį pilvo daly, arba kuomet strėnos ima skaudėti. Musų gausiami laišakai iš vartojusių Inkstų Arbatą žmonių įtikina mus, kad ji suteikia greitą palengvinimą nuo inkstų ir pūslės negalių. Kaina dėžutei \$1.00.
FLORAL HERB CO.
Dept. 3
Box 305, Clinton, Ind.

Worcesterio Lietuvių Visuomenei Pranešimas

Š. m. birželio 17 d. (sekmadienį) rengiamas tragiškųjų Lietuvos birželio 14-15 d. įvykių paminėjimas šia programa:

1. 9:45 šv. Kazimiero bažnyčioje pamaldos už pavergtą Lietuvą. Pamaldų metu giedos solistas I. Nauragis. Pamokslą sakys kan. kun. F. Kapočius.

2. 4 val. po pietų šv. Kazimiero parapijos salėje įvyks iškilmingas aktas. Paskaitą skaitys prof. Dr. Cirtautas. Meninėje dalyje dalyvauja solistas I. Nauragis ir Meno Ratelio choras. Deklamacijos. Įėjimas laisvas. Prie įėjimo bus renkamos aukos Laisvės Fondui.

Visus Worcesterio lietuvių maloniai kviečiame kuo gausiausiai minėjime dalyvauti. Lietuvių prašomos atvykti į minėjimą su tautiškais rubais. Joms bus rezervuotos atskiros vietos.

Worcesterio Lietuvių Tremtinių Valdyba

Lietuviški Rankdarbiai Union Hill Mokyklų

Pirmadienį, gegužės 21 d., "I am an American" diena buvo paminėta Union Hill mokyklų, Dorchester gatvėje. Elena Morkunienė, kurios dukterė Brigyta lankosi į tą mokyklą atnešė įvairių lietuviškų rankdarbių, austų iš lininės medžiagos, taipgi gintarinių daiktų. Ji rodė paveikslus iš Dr. Šapoko iliustruotos knygos.

Buvo dvi moterys iš Čekoslovakijos ir viena iš Airijos. Ponia Morkunienė pasakė įdomią prakalbą, kaip visi Lietuvoje laimingai gyvena, galėjo lankyti mokyklas žemas ir aukščiausias, turėjo skrynią pilną audinių, aruodai pilni javų, užtektinai maisto visiems, o kai užėjo komunizmas visi pavergti, alkani ir basi išvaryti iš namų, o daugumas į Sibirą pateko. Ji palinkėjo, kad laisvė viešpatuotų visame pasauly su Amerikos pagalba.

Skelbimas

Parduotuvė išnuomuojama, įvairių valgių, daržovių ir mėsos. Labai yra tinkama lietuviams.
Tel. 2-8225, nakties tel. 5-3949.

Worcesterio Moterų Klubo Veikimas

Birželio (June) 10-tą rengia pikniką, Babrausko darže, Leicester, Mass. Bus graži programa—dainų, šokių ir bufetas. Komitetas kviečia visus dalyvauti Worcesterio ir apylinkėse.
J. N. Nevis

SKELBIMAS

Lietuviška siuvelykla priima užsakymus vyrams ir moterims. Atsilankykite pas—
STANLEY BUSH
29 Pearl Street - Tel. 5-4507
Worcester, Mass.

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. radio programa, sekmadienį, gegužės 13, per stotį WHEE, 1090 kil. (netoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantia:

- 1—Falcons Orkestra.
- 2—Dainos.
- 3—Magdutės Pasaka.

Po programos prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WHEE, Lithuanian Program 35 Court St., Boston, Mass., pranešdami kokias orkestras, dainininkus ir dainininkes norit išgirst, o biznio reikalais rašykite ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Lietuviška Kirpykla

17 WARD STREET
Arti Lietuviško Pil. Klubo
JONAS JONAITIS, Sav.
Worcester, Mass.

SANDARIEČIŲ METINIS PIKNIKAS - GEGUŽINĖ

SEKMADIENI, BIRŽELIO 3, 1951

"SANDAROS" 16-TOJI KUOPA RENGIA METINĮ

Pikniką - Gegužinę

Programą išpildys WORCESTERIO MOTERŲ CHORAS vadovaujamas MAE MESKUS. Be to, geriausiai sušokusioms poroms Klumpakojį paskirtos piniginės dovanos—Gros geras orkestras.

Sandariečius ir jų prietelius kviečiame gausiai atsilankyti, nes "Sandaros" metiniai piknikai visados buna įdomūs ir smagiai praleisite laiką su draugais ir pažytais. Tad ateinantį sekmadienį važiuokime į Sandariečių pikniką—Babrausko ukyje ir niekas nesigailės.

Donohue Laundry & Dry Cleaners

152 Green Street
Tel. 2-7563
Worcester, Mass. (21-24)

Vietiniai ir Importuoti Gėrymai
Pristatomi į Namus
Edward Yanover's
PACKAGE STORE
Užsienio TADCASTER Alų
\$2.95 už dėžę, plus už bonkas,
Rusiška Degtinė—VODKA 100%
ir kitas Alkoholinius Gėrymas
Pašaukite Tel. 2-3381
278 Millbury gatvės
Pristatymas nemokamai—
perkant alaus dėžę

VERNON PHOTO STUDIO

Daromi paveikslai dėl vestuvių, šeimynų ir pirmos Komunijos, Pilietybės ir kitokių dokumentų. Senas atnaujiname, padidiname ir spalvuojame. Pasirinkimas visokio didumo remų. Malonėkite atsilankyti pas JONĄ ČERNIŲ, 8 VERNON STREET Worcester, Mass. Atdara nuo 9 - 7 val. p.p.—Phone 5-5575.

žodžiai B. Viturio

Amerikos Lietuvio Vasarinis Piknikas
Rengiamas Lietuviškos Spaudos Palaikymui
- Įvyks -
Sekmadieny,
Birželio-June 17-tą 1951
Tuoju Po Pietų
Babrausko Pavilijone
MANVILLE STREET - LEICESTER, MASS.
Bus Birželio 14 ištremtųjų ir Tėvų Dienos minėjimai
Bus Dainų, Kalbų, Muzikos, Gėrimų ir Užkandžių
Grieš Puiki Orkestra

Worcesterio Lietuvių Veteranų Org.
PIKNIKAS
SUNDAY, JUNE 3, 1951
FOX CLUB - WESTBORO, MASS.
Važiuojant Rt. 9 keliu i Bostona vienuolika mylių iš Worcesterio.
Labai graži vieta pasivaikščiavimui ir žaisti.
Atsilankydami, paremkite Lietuvių Veteranų Organiz.
Maršruos ir dainuos Lietuvių Amerikonų Drum Corps
LIETUVIAI VETERANAI

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE SPAUSDINAMA:
DRAUGIJOMS konstitucijų ir mokesčių knygelės.
PLAKATAI - Laiškai - Tikietai.
BIZNIERIAMS—Kortelės, plakatai, laiškai, sąskaitos ir t.t.
PAVIENIAMS—Vestuvių ir "Shower" užkvietimai, vokai, laiškai ir t.t.
14 VERNON ST. - TEL. 5-1094 - WORCESTER, MASS.

Kapsukas Jono Pilvuzo Kambary

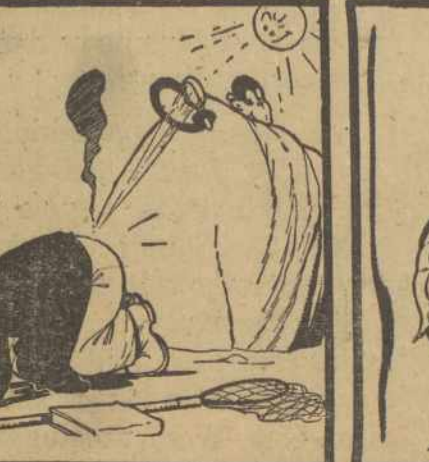
1). Kas čia rume įstaisė? Jokio šuvio jis nepaisė! Nersiu kilpą ant galvos Gal žinosiu kas jis toks.

2). Virvė truko - nukritau —Dėsiu aš jam tojau Ak, kad ji paimtų galas Kokia bėda, koks skandalas.

3). Pasimsiu mikroskopa Pamatysiu kas ten šoka, Jis jau gyvas nepabėgs, Daugiau rume neberėks.

4). Susilenkia ir vis žiūriu Ten kapsukas gužta turi. Masiu skėtį ant galvos, Tegu jis ten pasvajos.

5). Kaip kapsuką aš paliečiau, Trenksma nugaroj jutau. Ei policija, pragaro mašina! Matot, sužalotą nugara!

6). Štai žiūrėkit mieli ponai, Koksai piktas, kokie šonai, Nepaleisiu šitą biesą Nors ir mato jisai šviesą.